

Rekabet Kurum Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2023-3-042 (Soruşturma/Uzlaşma)
Karar Sayısı : 23-50/981-358
Karar Tarihi : 26.10.2023

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Birol KÜLE
Üyeler : Hasan Hüseyin ÜNLÜ, Ayşe ERGEZEN,
Cengiz ÇOLAK, Berat UZUN

B. RAPORTÖRLER: Abdulsamed TÜRLÜ, Beyza BAHADIRHAN, Ahmed Alp GÜLER,
Selahattin Burak EKEN, Zeynep ÇUBUK, Hüseyin TEKELİ,
Furkan Sefa DEMİRSOY

C. İLGİLİ TARAF: - İhsan Yazıcı Mühendislik Danışmanlık İnşaat Taahhüt Sondaj
Madencilik Enerji Laboratuvar Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
Dumlupınar Mah. Süleyman Gönçer Cad. Diler İş Merkezi
No:13/204 Merkez/Afyonkarahisar
- Jeo-Teknik Jeoloji Müh. Müş. San. Tic. Ltd. Şti.
Karaman Mah. Leylak Cad. Derya Apt. No: 5 Kat: Daire: 14
Merkez/Afyonkarahisar
- 3DM Jeoloji Harita İnş. San ve Tic. Ltd. Şti.
Karaman Mah. Leylak Cad. Tuana Apartman Zemin Kat No:26
Merkez/Afyonkarahisar
- Güney Mühendislik
Dumlupınar M. Ordu Bulvarı No:24/9 Merkez/Afyonkarahisar
- Diyaroğlu Mühendislik
Uzun Çarşı Özsoy İşhanı Kat:2 No:36 Merkez/ Afyonkarahisar
- Eren Jeoloji Mühendislik Danışmanlık, Müşavirlik, Sondaj, Zemin
Etüdü ve İyileştirme Hizmetleri
Burmali Mah. Basın Cad. No:14 Merkez/Afyonkarahisar
- Sonka Mühendislik Anonim Şirketi
Ece Mah. İstasyon Cad. No:3 İç Kapı No: 109 Sandıklı/
Afyonkarahisar
- Yüksel Mühendislik
Şazi Mah. Eski Hükümet Meydanı No:10 Kat 2 Bolvadin/
Afyonkarahisar
- Çengelci Jeoloji Mühendislik Hizmetleri
Şehit Yüzbaşı Erdinç Şatırer Sok. No:17/A Merkez/
Afyonkarahisar
- Koçbirlik Doğrama Möble Gıda Yem Hayv. ve Hayv. Ür. Tic. Ltd.
Şti.
Kestemet Mah. Hasırcılar Sok. No:19 Bolvadin/Afyonkarahisar

D. BAŞVURUDA

BULUNAN : - Gizlilik talebi bulunmaktadır

(1) **E. DOSYA KONUSU:** Rekabet Kurulunun 20.07.2023 tarih ve 23-32/621-M sayılı kararı ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Jeoloji Mühendisleri Odası Afyonkarahisar Temsilciliği'ne üye bir grup mühendisin 4054 sayılı Rekabetin

Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik olarak açılan soruşturma kapsamında 12.10.2023 tarih ve 23-48/907-MUA sayılı uzlaşma ara kararına istinaden tarafların göndermiş olduğu uzlaşma metinleri neticesinde soruşturmanın sonlandırılması.

- (2) **F. İDDİALARIN ÖZETİ:** Afyonkarahisar'da faaliyet gösteren bazı jeoloji mühendisleri tarafından toplantı yapılarak alınan kararlar ve taraflarca imzalanan protokol neticesinde birlikte fiyat belirlenerek rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırıldığı, alınan bu kararların 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesini ihlal ettiği iddiası.
- (3) **G. DOSYA EVRELERİ:** Rekabet Kurumu (Kurum) kayıtlarına 16.05.2023 tarih ve 38741 sayı ile intikal eden gizlilik talepli başvuruda Afyonkarahisar'da faaliyet gösteren bazı jeoloji mühendisleri tarafından toplantı yapılarak alınan kararlar ve taraflarca imzalanan protokol neticesinde birlikte fiyat belirlenerek rakip teşebbüslerin faaliyetlerinin zorlaştırıldığı, alınan bu kararların 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un (4054 sayılı Kanun) 4. maddesini ihlal ettiği iddia edilmiştir. Söz konusu başvuru sonrasında hazırlanan 26.05.2023 tarih ve 2023-3-042/İİ sayılı İlk İnceleme Raporu Rekabet Kurulunun (Kurul) 01.06.2023 tarihli toplantısında görüşülmüş ve 23-25/475-M sayılı karar ile önaraştırma açılmasına karar verilmiştir
- (4) Önaraştırma kapsamında 13.06.2023 ve 14.06.2023 tarihlerinde Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Jeoloji Mühendisleri Odası Afyonkarahisar Temsilciliği'nde (JMO AFYONKARAHİSAR), İhsan Yazıcı Mühendislik Danışmanlık İnşaat Taahhüt Sondaj Madencilik Enerji Laboratuvar Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.de (İhsan YAZICI), Çengelci Jeoloji Mühendislik Hizmetleri'nde (Rahman ÇENGELCİ), Güney Mühendislik'te (Gürkan GÜNEY), Koçbirlik Doğrama Möble Gıda Yem Hayv. ve Hayv. Ür. Tic. Ltd. Şti.'de (Abdil İslam KARAKOÇ), Eren Jeoloji Mühendislik Danışmanlık, Müşavirlik, Sondaj, Zemin Etüdü ve İyileştirme Hizmetleri 'nde (Tolga EREN), Jeo-Teknik Jeoloji Müh. Müş. San. Tic. Ltd. Şti.'de (Selçuk ALTINTUĞ), Diyaroğlu Mühendislik'te (Abdurrahman DİYAR), Yüksel Mühendislik'te (Hilmi YÜKSEL), Sonka Mühendislik Anonim Şirketi'nde (Onur KARAKUZU), 3DM Jeoloji Harita İnş. San ve Tic. Ltd. Şti.'nde (Bahattin BENZER) yerinde incelemeler gerçekleştirilmiş ve incelenen taraflardan bilgi talebinde bulunulmuştur.
- (5) Önaraştırma süreci sonunda hazırlanan 17.07.2023 tarih ve 68397 sayılı Önaraştırma Raporu Kurulun 20.07.2023 tarihli toplantısında ele alınmış ve 23-32/621-M sayılı kararla asgari fiyat belirlemek yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik olarak taraflar hakkında 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına karar verilmiştir.
- (6) Soruşturma süreci devam ederken ve teşebbüslerin birinci yazılı savunma süreleri henüz dolmamışken İhsan YAZICI tarafından gönderilen 01.09.2023 tarih ve 42091 sayılı, Selçuk ALTINTUĞ tarafından gönderilen 13.09.2023 tarih ve 42439 sayılı, Bahattin BENZER tarafından gönderilen 08.09.2023 tarih ve 42252 sayılı, Gürkan GÜNEY tarafından gönderilen 08.09.2023 tarih ve 42253 sayılı, Abdurrahman DİYAR tarafından gönderilen 08.09.2023 tarih ve 42254 sayılı, Tolga EREN tarafından gönderilen 08.09.2023 tarih ve 42256 sayılı, Onur KARAKUZU tarafından gönderilen 08.09.2023 tarih ve 42259 sayılı, Hilmi YÜKSEL tarafından gönderilen 08.09.2023 tarih ve 42261 sayılı, Rahman ÇENGELCİ tarafından gönderilen 08.09.2023 tarih ve 42266 sayılı ve Abdil İslam KARAKOÇ tarafından gönderilen 11.09.2023 tarih ve 42322 sayılı dilekçeler ile yapılan uzlaşma başvuruları Kurum kayıtlarına intikal etmiş olup söz konusu başvurularda özetle; 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinde düzenlenen uzlaşma usulüne ilişkin başvurma hakkı kullanılmak istendiğinden uzlaşma taleplerinin kabulü ile

usule ilişkin sürecin başlatılması ve yürütülen soruşturmanın uzlaşma usulü ile sonlandırılması talep edilmiştir.

- (7) Teşebbüsler tarafından yapılan uzlaşma başvuruları üzerine hazırlanan 13.09.2023 tarih ve 72517 sayılı Bilgi Notu, 14.09.2023 tarihli Kurul gündeminde görüşülmüş olup 23-43/813-M sayılı karar ile teşebbüsler tarafından yapılan uzlaşma başvurularının kabul edilerek uzlaşma görüşmelerine başlanmasına karar verilmiştir.
- (8) Kurulun 14.09.2023 tarih ve 23-43/813-M sayılı kararı çerçevesinde 29.09.2023 tarihinde saat 14.30'da Bahattin BENZER, 29.09.2023 tarihinde saat 14.45'te Gürkan GÜNEY, 29.09.2023 tarihinde saat 15.00'te Onur KARAKUZU, 29.09.2023 tarihinde saat 15.15'te İhsan YAZICI, 29.09.2023 tarihinde saat 15.30'da Tolga EREN, 29.09.2023 tarihinde saat 15.45'te Abdurrahman DİYAR, 29.09.2023 tarihinde saat 16.00'da Selçuk ALTINTUĞ, 29.09.2023 tarihinde saat 16.15'te Rahman ÇENGELCİ, 29.09.2023 tarihinde saat 16.30'da Hilmi YÜKSEL, 29.09.2023 tarihinde saat 16.45'te Abdil İslam KARAKOÇ ile çevrim içi olarak uzlaşma görüşmeleri gerçekleştirilmiştir.
- (9) Teşebbüslerin uzlaşma sürecine devam etme beyanları neticesinde hazırlanan 12.10.2023 tarih ve 74505 sayılı Bilgi Notu üzerine Kurulun 12.10.2023 tarihinde 23-48/907-MUA sayılı karar ile uzlaşma ara kararı verilmiştir. Uzlaşma ara kararına istinaden; tarafların gönderdikleri uzlaşma metinleri çeşitli tarih ve sayılarla Kurum kayıtlarına süresi içinde intikal etmiştir.
- (10) Yukarıda yer verilen süreç sonucunda hazırlanan 23.10.2023 tarih ve 2023-3-042/BN-03 sayılı Bilgi Notu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (11) **H. RAPORTÖR GÖRÜŞÜ:** İlgili Bilgi Notu'nda özetle; Kurulun 12.10.2023 tarih ve 23-48/907-MUA sayılı uzlaşma ara kararı ile Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Jeoloji Mühendisleri Odası Afyonkarahisar Temsilciliği'ne üye ilgili teşebbüsler tarafından sunulan uzlaşma metinleri çerçevesinde, Kurulun 20.07.2023 tarih ve 23-32/621-M sayılı kararı uyarınca yürütülmekte olan soruşturmanın uzlaşma usulü ile sonlandırılabilmesi ifade edilmiştir.

I. İNCELEME, GEREKÇE ve HUKUKİ DAYANAK

I.1. Taraflar Hakkında Bilgi

I.1.1. 3DM Jeoloji Harita İnş. San. ve Tic. Ltd. Şti.

- (12) Temel sondajlara dayalı zemin etüdü hazırlanması, jeotermal kaynakların aranması, işletilmesi, ruhsatlandırılması, yer altı sularının ruhsatlandırılması, maden ocaklarında tam boy karot¹ çalışmaları hizmetlerinde bulunmaktadır. Teşebbüs yetkilisi Bahattin BENZER'dir. Bahattin BENZER, JMO AFYONKARAHİSAR üyesi olmakla beraber odada herhangi bir görevi bulunmamaktadır.

I.1.2. Sonka Mühendislik Anonim Şirketi

- (13) Teşebbüste Jeotermal kaynakların aranması, işletilmesi, ruhsatlandırılması, yer altı sularının araştırılması ve ruhsatlandırılması ile birlikte zemin ve jeolojik etüt raporlarının hazırlanması hizmetleri verilmektedir. JMO AFYONKARAHİSAR üyesi olan teşebbüs yetkilisi Onur KARAKUZU'nun odada herhangi bir görevi bulunmamaktadır.

¹ Sondaj işlemi için kullanılan yöntemlerden biridir. Karotiyerler yardımıyla alınan silindirik biçimli örnekler alınarak uygulanır.

I.1.3. Yüksel Jeoloji Müh. İnş. Nak. Oto. San. ve Tic. Ltd. Şti.

- (14) Teşebbüste yer altı suyu arama ve kullanma belgesi hazırlanması, imar planına esas jeoloji rapor yazımı ve zemin etütleri hazırlama hizmetleri verilmektedir. Teşebbüs yetkilisi Hilmi YÜKSEL'dir. Hilmi YÜKSEL, JMO AFYONKARAHİSAR üyesi olmakla beraber odada herhangi bir görevi bulunmamaktadır.

I.1.4. Diyaroğlu Mühendislik

- (15) Teşebbüste genel ve özel amaçlarla bir alanın jeolojik modelinin oluşturulması, zemin yapısının incelenmesi, arazi etüdü, imar planlarına ve üst ölçek çevre düzeni planlarına yönelik jeolojik ve jeoteknik etütler, harita ve raporların hazırlanması, jeotermal kaynaklar ve doğal mineralli suların aranması, rezervlerin belirlenmesi etüdü ve raporlarının hazırlanması hizmetleri verilmektedir. Teşebbüs yetkilisi Abdurrahman DİYAR'dır. JMO AFYONKARAHİSAR üyesi Abdurrahman DİYAR'ın odada herhangi bir görevi bulunmamaktadır.

I.1.5. Jeo-Teknik Jeoloji Müh. Müş. Sondaj Dan. İnş. Taah. Mad. San. Tic. Ltdi. Şti.

- (16) Zemin etüdü hizmetleri veren teşebbüsün yetkilisi Selçuk ALTINTUĞ'dur. Selçuk ALTINTUĞ, JMO AFYONKARAHİSAR il temsilci yardımcılığı görevinde bulunmaktadır.

I.1.6. Eren Jeoloji Mühendislik

- (17) Zemin etüdü konusunda faaliyetlerde bulunan teşebbüsün yetkilisi Tolga EREN'dir. JMO AFYONKARAHİSAR üyesi olan Tolga EREN'in odada herhangi bir idari görevi bulunmamaktadır.

I.1.7. Koçbirlik Doğrama Möble Gıda Yem Hayv. ve Hayv. Ür. San. Tic. Ltd. Şti.

- (18) Zemin etüdü hazırlama ve kuyu ruhsatı alma gibi serbest jeoloji mühendisliği faaliyetlerinde bulunan teşebbüsün yetkilisi Abdil İslam KARAKOÇ'tur. JMO AFYONKARAHİSAR üyesi olan Abdil İslam KARAKOÇ'un odada herhangi bir görevi bulunmamaktadır.

I.1.8. Çengelci Jeoloji Mühendislik Hizmetleri

- (19) İmar planına esas jeolojik-jeoteknik zemin etüt raporunun hazırlanması ile il ve ilçelerde zemin etüt yapım işi hizmetleri veren teşebbüsün yetkilisi Rahman ÇENGELCİ'dir. Rahman ÇENGELCİ'nin JMO AFYONKARAHİSAR'a üyeliği olmasına rağmen büro tescili bulunmamaktadır.

I.1.9. Gürkan GÜNEY - Güney Mühendislik

- (20) Jeotermal kuyu ve parsel bazında zemin etüt çalışmaları hizmetleri veren teşebbüsün yetkilisi Gürkan GÜNEY'dir. JMO AFYONKARAHİSAR üyesi olan Gürkan GÜNEY'in odada herhangi bir görevi bulunmamaktadır.

I.1.10. İhsan Yazıcı Müh. Dan. İnş. Taah. Sondaj Mad. Enerji Lab. Hiz. San. Tic. Ltd. Şti.

- (21) Zemin etüt çalışmaları, imar planına esas etütler, arama-kullanma ruhsatlarının hazırlanması ve jeotermal teknik danışmanlık hizmetleri veren teşebbüsün yetkilisi İhsan YAZICI'dır. İhsan Yazıcı, JMO AFYONKARAHİSAR üyesi olmakla birlikte odada herhangi bir görevi bulunmamaktadır.

I.2. İlgili Pazar

I.2.1. İlgili Ürün Pazarı

- (22) İncelemeye konu dosyanın içeriği ve şikâyet konusu iddiaların jeoloji mühendislerinin uygulamalarına ilişkin olması nedeniyle benzer konulu geçmiş Kurul kararlarında da belirlendiği üzere² ilgili ürün pazarı "jeoloji mühendisliği hizmetleri" olarak ele alınmıştır.

I.2.2. İlgili Coğrafi Pazar

- (23) Başvuru konusu iddiaların Afyonkarahisar iline yönelik jeoloji mühendisliği hizmetlerine ilişkin olması sebebiyle ilgili coğrafi pazar "Afyonkarahisar" olarak tespit edilmiştir.

I.3. Dosya Kapsamında İncelenen Yazışmalar ve Belgeler

- (24) Dosya kapsamında, 13.06.2023 tarihinde JMO AFYONKARAHİSAR'da, İhsan YAZICI'da, Rahman ÇENGELCİ'de, Tolga EREN'de, Selçuk ALTINTUĞ'da, Abdurrahman DİYAR'da, Bahattin BENZER'de ve 14.06.2023 tarihinde Gürkan GÜNEY'de, Abdil İslam KARAKOÇ'ta, Hilmi YÜKSEL'de, Onur KARAKUZU'da yerinde incelemeler gerçekleştirilmiştir.
- (25) Yapılan yerinde incelemelerde Abdurrahman DİYAR'dan ve Selçuk ALTINTUĞ'dan dosya konusu iddialara ilişkin çeşitli bilgi ve belgeler alınmıştır.
- (26) Yapılan yerinde incelemede Abdurrahman DİYAR'dan alınan belgelerde "*ZEMİN ETÜT ÇALIŞMALARI*" adlı bir WhatsApp grubu olduğu görülmüş ve gruptan bazı yazışmalara ilişkin belgeler alınmıştır. Adı geçen WhatsApp grubu üyeleri ve unvanlarına Tablo-1'de yer verilmiştir.

Tablo-1: Whatsapp Grubunda Yer Alan Kişiler ve Unvanları

	WHATSAPP GRUBUNDA YER ALAN İSİM	TAM İSİM	UNVAN
1	(.....)	(.....)	Serbest Jeoloji Mühendisi
2	(.....)	(.....)	Serbest Jeoloji Mühendisi
3	(.....)	(.....)	Serbest Jeoloji Mühendisi
4	(.....)	(.....)	Serbest Jeoloji Mühendisi
5	(.....)	(.....)	Serbest Jeoloji Mühendisi
6	(.....)	(.....)	Serbest Jeoloji Mühendisi
7	(.....)	(.....)	Serbest Jeoloji Mühendisi
8	(.....)	(.....)	Serbest Jeoloji Mühendisi
9	(.....)	(.....)	Serbest Jeoloji Mühendisi
10	(.....)	(.....)	Serbest Jeoloji Mühendisi
11	(.....) ³	(.....)	Serbest Jeoloji Mühendisi
12	(.....) ⁴	(.....)	Serbest Jeoloji Mühendisi

Kaynak: (.....)'dan elde edilen belgeler

- (27) "*ZEMİN ETÜT ÇALIŞMALARI*"⁵ adlı WhatsApp grubunda 03.04.2023-12.06.2023 tarihleri arasında gerçekleşen yazışmalarda yer alan ifadeler aşağıdaki şekildedir:

² Kurulun 24.01.2013 tarihli ve 13-07/70-39 sayılı kararı.

³ 15.04.2023 tarihinde gruba eklenmiş, 01.05.2023'te çıkarılmış.

⁴ 15.04.2023'te gruba eklenmiş.

⁵ "*ZEMİN ETÜT ÇALIŞMALARI*" adlı WhatsApp grubu üyeleri, (.....) ve (.....) adlı bir jeoloji mühendisidir.

(28) **Bulgu-1**

21.03.2023

(.....): Arkadaşlar tamam bu işleri aldınız varsayalım yeni şartlarda sondaj metrajlarına ve numune sayılarına göre bu işleri yapmalısınız.

Yapamıyorsanız vazgeçeceksiniz. Depremde bu binaların yıkılmama gibi bir garantisi mi varda bu işler kapsam dışı kalacak.

(.....): ((.....)İŞLER adlı bir dosya göndermiştir.)

(.....): Benm islerim 12.aydan kalma isler cogu ki yilbasından itibaren afyon belediysi ruhsat kesmedi yani toplama isler degil

(.....): Hepsinin sondajı bittimi peki?

(.....): Sondajı yapılmamış işin bittiğini mi iddia ediyorsunuz.

(.....): Benm merkezdi islerimin % 80i bitti

(.....): Abi bisey kasteiginiz yok islerin yazsın dediler yazdik 2 saatte bu kadar is toplamak mumkun degil abi neyi kastediyosun almadim tum afyon isleri hepsi

(.....): Listelerinizi hazırlayın toplantıda detaylı konuşuruz buradan konuşmakla çözüm olmayacaktır. Lütfen ruhsatı çıkmamış işlerinizi gönderiniz.

(.....): (Kitap1 adlı bir dosya göndermiştir.)

24.03.2023

(.....): Abiler yarın iftar için hanedan da yer bulabildim 10 kişi rezervasyon yaptırdım. Konaklara gittim 10 kişiye rezerve yapacakları kadar geniş alanları odaları kalmamış

(.....): Tamm hacım sıkıntı değil iyi etmişsin

(.....): 👍

(29) **Bulgu-2**

03.04.2023

(.....): Agalar yanlis anlasilma olmus fiyat birliğinde sıkıntı yok

(.....): Arkadaşlar fiyatları kırmak için zorluyorlar sanırım dik duralım

(.....): (Silinmiş mesaj)

(.....): (YouTube linki gönderilmiş)

(.....): İzmir şubenin programında

04.04.2023

(.....): Dünkü İnşaat mühendisleri toplantısında Bizim işler konuşulmuş önce fiyatlar konusunda bayağı karşı gelmişler ama sonrasında hak vermişler onlar da fatura denetimine geçecekler

(.....): Mecbur verecekler bizim işimiz tüm mühendislik hizmetlerine kıyasla daha zahmetli ve daha çok masraflı bir hizmet. Biz dik durduktan sonra kimin ne dediği önemli değil Allah'ın izniyle güzel yol aldık

(30) **Bulgu-3**

08.04.2023

(.....): arkadaşlar kolay gelsin herekese

(.....): bu (.....) denen çocuk im (.....)tl fiyat veriyomuş sağa sola

(.....): İkinci toplantı yapalım ennywki zamanda zaten yolunda gitmeyen çok şey var. Fiyat alan bir daha dönmüyor. Mutlaka birileri fiyat kırıyor galiba

(.....): arkadaşla sürekli konuşuyoruz fiyat kırımını yok diye düşünüyorum hala daha millet kabullenemedi fiyatları ama bayram öncesi artık vereceklerdir işleri yoksa bendende fiyat alıp dönmüyorlar

(.....): Şuan bolvadinde bi sıkıntı var

(.....): Bizim (.....) dediğimiz işlere bu islam denen arkadaş (.....) çekyomuş

(.....): Numarası olan arkadaşlar ekleyin (.....) grubada aynı fiyatı versin bosmasın pazarı

(.....): ((.....) adlı kişinin telefon numarası paylaşılmış)

(.....): (.....) abi grup yöneticisi sen olduğundan dolayı ben ekleyemedim sen ekleyiver abi.

((.....) tarafından (.....) adlı kişi gruba ekleniyor.)

(31) **Bulgu-4**

10.04.2023

(.....): İyi geceler arkadaşlar bn herkes adına (.....)le konustum onu arayip toplantılara çağırmadığımız için kızmız biraz onu kaale almadığımızı bilgi vermedimize ve birliktelik olduğunu 2-3 gün önce öğrenmiş.baya biseyler söyledi.bende ya bizle birlikte hareket edersen yada 9 kişiyi karşında bulursun dedim.Baya bi is toplamış anladığım kadariyle.ben millete mahcup duruma düşmem,cocuklarimin rizki falan diye baya biseyler soledi.bende islerinin yapı denetimlerce onaylanmayacağı hatta sondajlarının yapılmayacağını falan soledim.2 güne ya bizle aynı fiyatları verecek gelio senet ve protokolu imzalayacak yada ayrı takilacağının haberini verecek

(.....): Yani selcuk abinin yolunda gitmeyen işler var, fiyat sorup geri donmeyenler var dedigi kisilerin islerini (.....)e verdikleri bilgisi kanatindeyim

(.....): (.....)lede konustum sondajlarını yapmayacak bizim verdığımız fiyatlara uyarak sondaj fiyatı vereceğini solediki (.....)i aramamış daha sondajı nasıl yapacağını bilmiyo (.....) sadece millete fiyat vermiş

(.....): Bende (.....) ile konustum (.....) aramamış piyasadaki coğu işi (.....) almış gözlemsel olarakta birçok iş almış

(.....): Bolvadin ve emirdag bölgesindeki işlere fiyat vermiski verdiği fiyatlara iş yapması normal şartlarda mümkün değil

(.....): (.....) belediyenin sondajları kontrol ettiginden dahi haberi yok

(.....): YENİ İŞLER İÇİN SONDAJ MAKİNALARI İÇİN ACİLEN DÜZENLEME VE SIRALAMA YAPALIM

(.....): Aga sondajlı işlerde zorluk çeker ama gözlemsel olan işlerde sıkıntı çekmez

(.....): O ZAMAN KİMSE KAFASINA GÖRE FİYAT VEREMEZ

(.....): SORDUN MU KENDİSİNE KAÇ TANE İŞ ALMIŞ

(.....): Aynn ole persembe gunu uygunsaniz toplanalim hem ozamana kadar (.....) ne yapacaginin bilgisini verecek

(.....): Sayi olarak solemeyi abi ama tahminimce bolvadinde 3-4is (.....) 3-4 tanede bunda var

(.....): Gozlemsel islerde var benim bildigim

(.....): İsleri berebilecegimden degil sadece sirf ****⁶ olsun diye fiyat vermis

(.....): NE KADAR FİYAT VERMİŞ (.....)?

(.....): Verdigi fiyatlar sadece sondaj ucreti fiyati bole degil

(.....): (.....) o islerin bilgisini aldigin an ispatla odaya paylasip iptal ettirebiliriz

(.....): Tamam aga

(.....): Aynn abi (.....) degil (.....) civari bildigim kadariyla

(.....): ODA BİZİM FİYATLAR YÜKSEK OLDUĞU İÇİN (.....) E ALMIŞTIR.

(.....): Sonfdajini yaptirmaz verdigi rakamlaraki bolvadin belediyesi ful vidyo ve jeofizik vidyosu falan isterim diyo belediyeki arkadas

(.....): Suan icin teslim ettigi is yok abi yapi denetime geldiginde isleri takilip kalcak bn kendisine gerekli tüm aciklamalari ve tehtidleri soledim

(.....): BİZ ONUN İŞ YAPTIĞINI NERDEN BİLİCEZ Kİ ONU ÇAĞIRALIM

(.....): VEYA EN SON İŞİNİ NE ZAMAN YAPMIŞ

(.....): Bolvadinde (.....) elinde 6 is var bide emirdagda cildirlarinbisleri

(.....): (.....) tl köy işlerini almış

(.....): Bugün benim 3 tane isim iptal edildi cayirbagda islerin tapu bilgileri var bende

(.....): Suan icin teslim ettigi is yok abi yapi denetime geldiginde isleri takilip kalcak bn kendisine gerekli tum aciklama ve tehtidleri soledim

(.....): KENDİ BİLİR İŞLER GEÇMEYİNCE SIKINTIYI KENDİ YAŞAYACAK

(.....): Yarin sehir disina cikcam yarin olmazsa carsamba bilgi veririm dedi

(.....): SONDAJLI İŞLER VİDEOLU FİLAN OLURSA MT FİYATI DÜŞÜK OLMAZ VE VERDİĞİ FİYAT SONDAJ VE JEOFİZİĞE YETMEZ

(.....): Arkadaşlar Perşembe günü müsaitseniz toplantımızı yapalım bugün İsparta'dan bölgedeki diğer işlerle ilgili benden fiyat aldılar. Piyasada fiyatların kabul gördüğünü düşünüyorum arada olacaktır birkaç tane bu şekilde piyasayı karıştırmak isteyen dışarıdan il dışından sondaj yapmak isteyen kişilerde olacaktır takipte olmakta fayda var.yapı denetimle ilgili konularda bir sonuca ulaştıralım artık rahman arkadaşımız kontrollerine başlamalı . (.....) arkadaşımızı gruba ekledim toplantımıza gelirse seviniriz.(.....)'la da görüşen varsa isterseniz gelmek isterse veya durum değerlendirmek isterse o da toplantıya gelsin

(.....): Küfür haricinde söylenmesi gereken her şeyi soledim.bayabi tedirgindi konusmalarında

⁶ Argo ifade kullanılmıştır.

(.....): Cunku elindeki isleri nail teslim edecegini ne yapacagini nerden makina bulacagini vs bilmiyo (.....)

(.....): YAPACAĞI İŞ ELİNDEKİ İŞLERİ İPTAL EDECEK.

(.....): (.....) abi fiyat verdigimiz hicbir isi alamiyoruz hepimiz ayni fiyati veriyoruz o yonden sikinti yok

(.....): YOKSA İŞİN İÇİNDEN ÇIKILMAZ

(.....): Muhtemelen iptal edecek konusmalarından anladigim kadariyla

(.....): TAMAM GELSİN BİR SONRAKİ TOPLANTIYA

(.....): ORADA GÖRÜŞELİM

(.....): BENDE TELEFONU BİLE YOK. BUNUN HARİCİNDE (.....)İN BİLGİSİ VAR MI FİYAT KONUSUNDA

(.....): ONLARDA DA AYNI SIKINTI YAŞNAMASIN

(.....): Aynn katiliyorum yarin arayip toplantı oldugunu katilmasini soleyim

(.....): Var abi bilgileri

(.....): (.....) ve (.....) is yapmiyolar

(.....): ,ANLAŞMADAN SONRA ALINAN İŞLERİN SÖZLEŞMLERİNİN VE ÇAP BİLGİLERİ RAHMANA VERİLSİN

(.....): (.....) universite hoca oldu (.....)de akademik kariyer yapmaya calisiyor

(.....): SÖZLEŞME YAPILDIKTAN SONRA 3 GÜN İÇİNDE RAHMANA BİLDİRİLSİN

(.....): Aynn abi bh hafta toplantıda hem isleyis hemde bu durumları konusalım

(.....): (.....) abi anlasma oluyor musteri odemeyi yapmiyor birkac gun sonra is iptal oluyor

(.....): Yani benim böyle bir sikintim var

(.....): BENDE ESKİ JMO TİP SÖZLEŞMESİ VAR ONU MATBU HALE GETİRELİM. NUMARALI BİR HALDE HER BÜROYA TESLİM EDELİM .

(.....): KONUŞALIM HEPSİNİ BİR SONRAKİ TOPLANTIDA

(.....): Tammdir aynen abi kutahya is skalasi ve fiyat bilgisi yapip herkese vereli o fiyatlar üzerinden

(.....): Herese iyi geceler

(.....): 👍

(.....): Tamam hayırlı geceler

11.04.2023

(.....): Perşembe 3 gibi toplanalım öyleyse abiler

(.....): Evet toplantı yapalım görüşelim bu kaçan işler bu durumdan kaynaklanıyor anlasılan,dun bana da Tatarlıda bi iş için başka birisine (.....)tl ye vermişler dediler, ben yine zarf atiyolar diye itimat etmedim,isim istedim sizden biri degil sehir disindan demislerdi. Sanirim mutabakat metni ellerinde oldugundan orada ismi olmayanları aramaya baslamis olabilirler diye düşünüyorum.

(...)

(32) **Bulgu-5****12.04.2023**

(.....): Arkadaslar iyi aksamlar bugun iki (.....)i aradım açmadı mesaj attım donmedi geride muhtemelen sisteme dahil olmayıp kendi kafasına gore takilcak ina gore herkes gardini alsin

(.....): Gard almak derken?

(.....): Sondajı kime yaptıracak mış?

(.....): sondaj makinası bulamamış daha ankaradan arkadaşı mı gelecek mış

(.....): şimdilik beklemede

(.....): sondaj fiyat aldı mı sizlerden

(.....): yapı denetimler onay meselesi ne oldu?

(.....): yok beni aramadı?

(.....): yalnız il özel idaresi işlerini (.....) tlden yapıyomuş

(.....): ya bu (.....) yoktu piyasada nerden çıktı ya

(.....): Gard almaktan kasit makine ve yapı denetim abi

(.....): emirdağ da is yapıyordu

(.....): Teslim ettiği ia yok suan bildigim kadariyla

(.....): (.....)in işlerini

(.....): sondajsiz yapamaz abi biliyosun emirdagi

(.....): Yapı denetim kontrol işleri ne alemde daha Ok demediler galiba

(.....): yeni iş yapmamış daha

(.....): sadece iş alıyor galiba

(.....): yok bugün 1-2 yapıdenetimle gorustum biz uyar diyolar muhtemeln onumuzdeki haftaya devreye sokariz rahmani yapı denetimlere (.....) sehir disindaymis muhtemelen hepsi onu bekliyolar cunku onun agzina bakiyo eski yapı denetimler

(.....): Aynn is aliyo ama zor teslim eder o isleri

(.....): Yalnız anlaşımış işler bozuluyor, yolunda gitmeyen bi şeyler var yani

(.....): Etrafta bizim makinalarin dışında makine görürseniz haber edende legal ve illegal yollarla cozem

(.....): Bu (.....) bozuyo abi ben baya tehdit vari konuştum da cart curt deyip trip atıyo

(.....): Bozulan isler bu (.....)da

(.....): evet bolvadinde 6-7 is var mesale

(.....): Bu (.....)la (.....) çalışır. Onun bu işlerde parmağı olabilir mi?

(.....): Bilmiyom abi sanmıyom galibin (.....) tl sondaj yapacağını

(.....): (.....) dışarda kırıkkaledede

- (.....): Ama benim söylediğim iş merkezde ve sanmıyorum bu (.....)la olacağını
- (.....): (.....) tl demiş metresini
- (.....): Cıkar kokusu 1 haftayada yelefonlarima donmuyo muhtemelen napacağını bilmiyo daha
- (.....): Mesela çok yakın arkadaşımın bir işi var öyle ki arsa senin arsa diyen cinsinden.Fiyatı duyduktan sonra hallettim ben o işi dedi bugün bana
- (.....): Ben o işin (.....)'e olacağını sanmıyorum.
- (.....): İsim yada watsap konusması iste abi kime verdiğini öğrenebilirmisin
- (.....): Yani arkadaşlar aramızda fiyat kıran birileri hala var gibi.
- (.....): Yok söylemez abi söyler mi?
- (.....): Parsel bilgilerini öğrenmende yeter abi gruptan kıran yoktur diye düşünüyorum
- (.....): Kim yapıyorsa yapması n arkadaşlar kendi ayağına sıkır
- (.....): Tabii bugüne kadar olduğu gibi hepimizin.
- (.....): Deli gibi çalışıyoruz. Ama sıkıntılarımız bitmiyor maddi anlamda.
- (.....): Aynn abi piyasanın %80'i bu fiyatları kabullendi kalanlarıda halletcez abi
- (.....): Aynn katiliyorum abi mazot eleman ve labarotura calisiyoduk bu fiyatlarla para kazancaz ins
- (.....): Yazıktır günahdır sadece günü kurtardığını zannedersin ama ayın sonunda yanıldığını acı bir şekilde anlarsın.
- (.....): Neyse bunları topladığımızda konuşalım önlemleri alalım
- (.....): Aynn abi (.....) abiyede bilgi verdim (.....) hakkındaki gelişmelerden cuna günü buralardayım katilayio toplantıya arayım bnde olmazsa konusayım dedi
- (.....): Öncelikli olarak
- (.....): 1) Yapı den. Kontrollerini
- (.....): 2) Çalışacak makinaların sırasını
- (.....): Aynn abi Cuma konusalım hepsini
- (.....): 3) Yeni işlerin kontrol edecek arkadaşla ve gruba bildirmeden başlanmamasını
- (.....): Sağlamamız lazım
- (.....): Geçiş sürecindeyiz kolay olmayacak ve sancılı olacağını biliyorduk ama inşallah üstesinden geleceğiz. Y.denetim kontrollerinide elimize aldığımız da iyice piyasa kontrolü elimizde olacak inşallah. Özel idareye giden yolu düşen arkadaşlar bir baksın grup harici isim var mı ruhsatlarda
- (.....): Ben mesela geçen hafta 2875mlik işin 7 sondajlı 1000m²= 5 sondaj+1000m² +1 sondaj+ 1000m² +1 sondaj toplamda 7 sondaj x 15 = 105 m sondaj
- (.....): (.....)x(.....)tl= (.....)+kdv sözleşme yaptım.
- (.....): Bi tane iş için.
- (.....): Abi ben buna göre fiyat veriyorum

- (.....): (Bir fotoğraf göndermiş. İndirilememiş tekrar.)
- (.....): Yani 8 tane sondaj için fiyat veriyorum ben
- (.....): Önceden bu iş piyasada (.....) civarı yapılırdı max
- (.....): Eger yapacağın iş Afyon merkezde ise (.....) beyin gönderdiği tablo baz almamız gerekmiyor mu
- (.....): ((.....) tarafından gönderilen fotoğrafı alıntılanarak.) En son yaptığımız çizelgeye göre fiyat vermiyormuyuz işyeri-dükkan türü bir yer
- (.....): Orada ilk 1000 m için 5
- (.....): Aynı işi bana sordular (.....)tl + kdv
- (.....): Ondan sonra her 1000 için 1 sondaj ilave
- (.....): Abi bu yazdığın iş akcın mah. Sende
- (.....): Evt
- (.....): Afyon belediyesi ilgileniyor
- (.....): (.....) 8 tane sondaj isteyecek
- (.....): 7 tane değil
- (.....): Onun için verdiğin fiyat bize göre düşük
- (.....): Ben direk bizim sondaj çizelgesine göre verdim.
- (.....): Bu işi herkese sordular (.....)TI + Kdv fiyat verdik
- (.....): Orada da bir çelişki var o zaman onuda düzeltmemiz lazım
- (.....): Abi toplantıda bunuda konuşalım çizelge doğrudur ama işin kontrolü belediye 8 tane sondaj isteniyor tablo açık ve net
- (.....): Aynı işi bana sordular bende (.....) verdim kutahya gibi bir tablo yapalım da sonraki işlerde bu şekilde çelişkilere düşmemiş oluruz
- (.....): Onun içinde hala piyasada bazı inşaat müh. Fiyatlar değişiyor ben sistemi kirdim daha düşüğe iş yaptırdım diyor
- (.....): 👍
- (.....): Evet (.....) seninle konuştuğumuz iş bu
- (.....): Toplantıya kadar bir çizelge yapıp ona göre fiyat verirsek bu çelişkilerde ortadan kalkmış olur
- (.....): Ben direk bu hesaplamayı kullanıyoruz dediğimiz için bu sistemde verdim. Valla kötü bir niyet yol bilginiz olsun
- (.....): Tablolarda çelişkiler var o zaman
- (.....): Sikinti yok abi hayırlı olsun
- (.....): Daha bu şekilde çok işler olacak herkeste ilerleyen günlerde
- (.....): Abi hayırlı olsun
- (.....): Akcın arkası (.....) işi için kim ne fiyat verdi çap ismi farklı olabilir

(.....): (.....) abi çok yakın arkadaşım dediğin (.....)mu şayet oysa dun beni aradi benim babamin yakın arkadaşı ben (.....) bin+kdv den aldım işi hatta dun (.....) abi ile yerine de baktik (.....)in ve (.....) a da bahsettim işten, fiyat kiritimi da yok 1162 metrekare taban alanli işyeri 6 adet sondaj çıkıyor ona göre söyledim.

(.....): Benden fiyat bile almadılar

(.....): (.....)TL+kdv fiyat verdim ben o işi

(.....): Ilgilenen kişi (.....)

(.....): Denk arkadaşlar Allah daha çok raslığı verecek ins piyasa yavaş yavaş oturuyor

(.....): bayaram sonrası ins hepimiz pos cihazı ile para sayma makinası alacak 😊 not düşün tarihi diye yqzdim

(.....): Öncelikle yeni iş alanlara hayırlı olsun, bu işlere başladınız mı başlıyor musunuz

(.....): Evt o iş. Ben de o fiyatı verdim. Kırım istedi yok olmaz dedim

(.....): Cuma herkes yeni aldığı işleri yazıp grupla ve rahmanla paylaşırsa

(.....): Makine sırası iş programında yapıp yeni işlemlere başlarız artık

(.....): Burası benim değil senin yerin muhabbeti yaptı. Ben benimde olsa farketmez dedi Bugün aradım verdim o işi dedi.

(.....): Bana da fiyatta bir şeyler yap dedi bende yapamam abi fiyat birlikteliği var sorduysan biliyorsundur dedim ne zaman girersin yârin başlarmısın dedi bende başlarım dedim bugünden için gel bakalım yerine dedi gittik baktik yağsıli olunca havalar tarlanın tam ortasında bir alan makine batır diye çekisin toprak oyle girelim dedik, (.....) abiyeye sorup teyit edebilirsin abi Hatta (.....) abi ile para yazısmamız da var onuda gösterebilirim yani bende kırım yapmadım.

(.....): 👍👍 (.....): Cuma herkes yeni aldığı işleri yazıp grupla ve (.....)la paylaşırsa

(33) Bulgu-6

13.04.2023

(.....): Arkadaşlar merhaba Yapi denetim konusunu (.....) ile görüştüm Adiyaman dan dönmüş, diğer yapı denetimler ile görüşüp değerlendirdiniz mi diye sordum ramazan olunca toplanmak zor oluyor bayramdan sonra netleşirmiş oluruz dedi bizim önerimiz hakkında fikrini sordum biz kendimiz bir kişi belirlemek isteriz dedi kontrol edilecek kişilerin, kontrol edecek kişiyi belirlemesi uygun gelmedi bana dedi ama çoğunluk ne derse ona göre hareket ederiz dedi, fiyat konusunda bende3 yapı denetim olduğu için (.....) bin bana çok geldi dedi. Bende bizim kontrol konusunda bir art niyet taşımadığımızı, piyasadan, sondajdan, işleyişten ve araziden anlayan birinin kontrol edebileceğini sizin bulacağınız adam tecrübesiz olursa sıkıntı yaşayacağımızı söyledim, para konusunda da or...⁷

(.....): İyi demişsin hacım belirlediğimiz kişi piyasada iş yapmayacak tek işi bu olacak dersin. Şimdide bayramdan sonra mı diyorlar 😊

⁷ İletinin devamı gözükmemektedir.

(.....): (“(.....): İyide demışsin hacım belirlediğimiz kişi piyasada iş yapmayacak tek işi bu olacak dersin.Şimdide bayramdan sonra mı diyorlar 😊” mesajını şu şekilde yanıtlamış) Dedim tek bu işi yapacak diye,bayram sonu diyorda bakalım yârin bir de biz konusalım kendi aramızda.

(.....): Eyvallah dayı emeğine sağlık

(.....): 👍

(34) **Bulgu-7**

14.04.2023

(.....): Cümleten Hayırlı Cumalar herkese bugün saat 3 te nerede toplanıyoruz?

(.....): Hayırlı cumalar (.....) abinin ofis müsaitse orda yapabiliriz bence

(.....): (Afyon-JMO Fiyat Listesi adlı dosya paylaşılmıştır.)

(.....): ARKADASLAR BÖYLE BİR LİSTE HAZIRLADIM BURADA FİYATLARI YUVARLAYALIM MI BÖYLEM Mİ KALSIN

(.....): toplantı nerde

(.....): Eline sağlık çok güzel olmu ve çok net olmuş bence rakamları yuvarlayalım ve fiyatlara artı kdv ibaresini ekleyelim,ilçe kısmının başlığını da yapı denetimli ve denetimsiz işler olarak düzeltelim.

(.....): Arkadaşlar nasıl uygun görürseniz yârin akşam iftardan sonrada olabilir bayram sonrasında – En önemli acil gündemimiz (.....) – (.....) ve (.....) abi buralarda olmadığından doliyi

(.....): yapı denetimlerde kaşesi olan arkadaşlara dikkat etsin haberleri olmadan kaşe imza yapıyor bazı yapı denetimler

(.....): 👍

(35) **Bulgu-8**

15.04.2023

(.....): hayırlı işler arkadaşalar dün (.....) karaman mahallesinde dolanıyordu sanırım o (.....)da sahaya indi bilginiz olsun

(.....): ONUR GRUBA (.....) VE (.....)İDE EKLERMİSİN

(.....): ANKARAYA ŞİKAYET ETCEM BUNLARI

(.....): Numaraları yok. Bende

(.....): gruptaki herkesi yönetici yaptık ekler millet

(.....): bende de yok (.....)in numarası

(.....): (Jeoloji Mühendisi (.....)'in numarası paylaşılmıştır)

(.....): (Jeoloji Mühendisi (.....)'ı gruba eklemiştir)

(.....): GÖZLEMSEL RAPORLAR İÇİN (.....)İN ATTIĞI MESAJ

(.....): KİŞİLER VE İLGİ BELEDİYELER İÇİN İŞLEM BAŞLATABİLECEKLERİNİ BAKANLIĞA GENEL MERKEZ ŞİKAYET EDECEK

(.....): İLÇE VE BELEDİYELERİN İSİMLERİNİ TAKK TEK YAZARSANIZ İLETELİM

(.....): (Jeoloji Mühendisi (.....)'ı gruba eklemiştir)

(.....): GÖZLEMSEL RAPORLAR İÇİN HÜSEYİN ALHANIN ATTIĞI MESAJ

(.....): KİŞİLER VE İLGİ BELEDİYELER İÇİN İŞLEM BAŞLATABİLECEKLERİNİ BAKANLIĞA GENEL MERKEZ ŞİKAYET EDECEK

(.....): İLÇE VE BELEDİYELERİN İSİMLERİNİ TAKK TEK YAZARSANIZ İLETELİM

(.....): İscehisar belediyesi

(.....): Bu konuşma ne zaman yapıldı?

(.....): Bugüne kadar bu fiyatlarla rapor yazanlara yaptırım ne olacakmış bununda bilgisini rica ediyorum.

(.....): bu konuşma yeni yapıldı bugüne yapan herkes ceza alacak kınama –itb iptal vs onu disiplin kurulu karar verecek ama genel merkez bakanlıkla birlikte afyondaki tüm belediyeler yaz gönderecek sondajlı olması için diye

(.....): Harika 👍 zamanlama ne kadar ironik 🤔👍

(.....): (“Afyon ilçe ve beldeler” adlı bir excel tablosu paylaşmıştır.)

ARKADAŞLAR GÖLEMSEL VE ARAŞTIRMA ÇUKURLU YELERİ BİLDİĞİMİZ KADARIYLA BİKAÇ ARAKAŞALA İŞSRATLEDİK DİĞER YERLERİDE İŞSATLEYİP GÖNDERRSENİZ – ANKARA GENEL MERKEZE BİLDİRCEM

(36) **Bulgu-9**

25.04.2023

(.....): (.....) CEVAP BEKLİYORUZ (.....) SİZDENDE

(.....): Siz karar verin uygun olursa gelirim

(.....): arkadaşlar alt tarafı toplencez miras paylaşmacez.ramazanda yapılacak toplantıyı erteleye ertleye 3 haftadır ertleniyor.herkese uygunsa Cuma günü 3 te benm ofiste buluşalım

(.....): Benim için uygun

(.....): Benim için de uygun

(.....): Uygun dur

(.....): Uygun

(.....): Benim icinde uygundur

(.....): Uygun

26.04.2023

(.....): (.....) sana zahmet sondaj metrajlarini arabilirmisin

(.....): Atabilirmisin

(.....): (AFYON-JMO FİYAT LİSTESİ.pdf adlı dosya paylaşmıştır)

(.....): Tesekkurler

(.....): Eline saglik 🙌

27.04.2023

(.....): Arkadaslar kolay gelsin hayirli isler revize yapılacak islerde nasıl fiyat vermemiz gerekiyor bir tane daha önce yaptigim Afyon OSB işi için raporu yenilemem gerekiyor ne kadar fiyat vermeliyim

(.....): Aynı bina için performans analiz vs işi ise eski raporu güncelleyebilirsiniz ancak YENİ ruhsat ayrı bina ise yeni sisteme göre yapılmalı

(.....): Tamam abi teşekkürler

(37) **Bulgu-10**

28.04.2023

(.....): Toplantı var mı bugün

(.....): Ben katiliyorum

(.....): Bahattin abinin ofiste saat 3 te demiştik bende geliyorum.

(.....): Lütfen herkes katılmaya çalışsın programımızı ona göre yapalım

(.....): Bende katiliyorum

(.....): Bende katiliyorum

(.....): UYGUNDUR

(.....): (Görsel Paylaşılmıştır)

(.....): (AFYON-JMO FİYAT LİSTESİ – GÜNCEL- 28.04.2023.pdf adlı dosya paylaşılmıştır)

(.....): Eline sağlık abi

(.....):

(38) **Bulgu-11**

01.05.2023

(.....): (.....) sanırım bu sisteme dahil olmayacaksınız

(.....): sizi gruptan çıkarıyorum

(.....): ((.....) adlı kişi gruptan çıkarılmıştır.)

(39) **Bulgu-12**

03.05.2023

(.....): Selamünaleyküm abiler, başlayacağınız işleri bana özelden haber verin lütfen, pazar günü (.....) abi arazi çalışmasına katıldım. Mümkün oldukça bu ilk süreçte özellikle merkez işlerimizin arazi çalışmalarına iştirak etmeye çalışacağım

(.....): (Zemin_Ve_Temel_Etütlerinin_Denetlenmesi_Hk..PDF adlı dosya paylaşılmıştır.)

(.....): (Dosyayı alıntılararak) Arkadaslar bu isin ismi degisiyor ek bir sondaj ve jeofizik yapilmiyor bilginiz olsun

(...)

(40) **Bulgu-13**

12.06.2023

(.....): *Selamünaleyküm hayırlı sabahlar hayırlı işler abiler, Haziran ayını da yarılalık malesef sizlerden de bi geri dönüş olmadı son durum nedir bu sisteme devam ediyor muyuz*

(.....): *Hayırlı işler eğer arkadaşlar müsaitse bu hafta içi toplantı yapalım bolvadinle ilgili de bazı gelişmeler varmış galiba makine almış*

(.....): *Bence de Fazla geciktirmeyelim salı günü müsaitseniz goruselim*

(.....): *Mümkünse Çarşamba yapalım yarın şehir dışına çıkacam yetiştiririm yetişemem belli olmaz*

(.....): *benm içinde Çarşamba uygundur*

(.....): *Çarşamba günü ben musayit değil*

(.....): *Akşam saatleri yapsak abi yinede müsait olamaz mısın*

(.....): *Çarşamba olabilir*

(.....): *olur tamam*

(.....): *Çarşamba akşam 19:00 uygun mu abiler*

(.....): *Bana uyar.*

(.....):

(.....): *Tamam*

Bulgu-14

(41) (.....)'in şirketinde yapılan yerinde incelemede elde edilen TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Afyonkarahisar Temsilciliğine Bağlı Serbest Jeoloji Mühendisliği Bürolarınca hazırlanan protokolde⁸ yer alan ifadeler aşağıdaki şekildedir.

TMMOB JEOLJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

AFYONKARAHİSAR TEMSİLCİLİĞİNE BAĞLI SERBEST JEOLJİ MÜHENDİSLİĞİ BÜROLARINCA

27/03/2023 Tarihinde temsilciliğimize bağlı serbest Jeoloji Mühendisliği Bürolarca mesleki faaliyetlerin denetlenmesi hususunda yapılan toplantıda aşağıdaki kararlar alınmıştır.

Sondaj çalışmalarında oda temsilciliği tarafından görevlendirilen denetçi mühendis tarafından tutanak altına alınıp yerinde denetimi sağlanacaktır.

Odamız tarafından mali denetim yapılacak olup faturalar kontrol edilecektir.

Yapılacak zemin etüt raporlarında;

⁸ Söz konusu protokolde (.....) ve (.....)'nin imzaları yer almaktadır.

1. İl özel idaresi tarafından veya Nüfusu 5000 in altında bulunan Belde Belediyelerince ruhsatlandırılacak yapı denetime tabi olmayan yapılar Kategori-1 e göre yapılacak olup 5000.00TL+KDV olarak faturalandırılacaktır.
2. İl özel idaresi tarafından veya Nüfusu 5000 in altında bulunan Belde Belediyelerince ruhsatlandırılacak yapı denetime tabi olan yapılar 3 adet 15 m sondaj çalışmalı olarak 15000.00TL+KDV olarak faturalandırılacaktır.
3. İlçe ve il merkezinde yapılacak yapılarda;
B+Z+3 katil yapılarda: 3 adet 15 m sondaj çalışmalı olarak 15000.00TL+KDV
B+Z+4-5-6.. kadı yapılarda : 3 adet 20 m sondaj çalışmalı olarak 20000.00TL+KDV olarak faturalandırılacaktır.
4. Sanayi tesisleri ve Depolar için İlk 1000 m² için 5 adet 15 m sondaj kuyusu yapılacak olup ilave olan her 1000m² yapı alanı için 1 adet 15 m sondaj kuyusu ilave edilecektir.

İş bu karar 27 Mart 2023 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

...

Bulgu-15

- (42) (.....)'un şirketinde yapılan yerinde incelemede elde edilen "ZEMİN ETÜT KONTROL SÖZLEŞMESİ" adlı belgede yer alan maddeler aşağıdaki şekildedir.

ZEMİN ETÜT KONTROL SÖZLEŞMESİ

1-TÜM DENETÇİ MÜHENDİSLER SÖZLEŞMELERİNİ KONTROL MÜHENDİSİ RAHMAN ÇENGELCİ YE DEVREDECEKTİR.

2- SONDAJLI ZEMİN ETÜTLERİNDE SONDAJ KUYULARI İÇİN HER KUYU İÇİN 3 SEVİYE SPT VE TAKIM ÇEKİM VİDEOSU EKLENECEKTİR. AYNI SEVİYELERİN VİDEOSU OLMAYACAK

3-SONDAJ MAKİNASI OLMAYAN BÜROLAR İÇİN SONDAJ İŞ EMRİ SONRASI MAKİNE SIRASINA GÖRE 10 İŞ GÜNÜNDE SONDAJ ÇALIŞMASINA BAŞLAMAK ZORUNDADIR.

4-ETÜT METRE FİYATI 333.00TL +KDV OLARAK BELİRLENMİŞTİR. TAŞERON SONDAJLARDA METRE FİYATI OLARAK 150TL/M+KDV BELİRLENMİŞTİR.

5-KAROTLU SONDAJLAR ZEMİN SONDAJ FİYATI OLARAK DEĞERLENDİRİLECEKTİR.

6-RAPOR ONAYINDA FATURA VE DEKONT İBRAZ EDİLMEK ZORUNDADIR.

7-ÖZEL İDARE İŞLERİ YER FARK ETMEKSİZİN 5000.00TL+KDV OLARAK BELİRLENMİŞTİR.

8-TAAHÜT EDİLEN İŞLER DIŞINDA HERHANGİ BİR İŞ ONAYLANMAYACAKTIR.

9- TABAN ALANI 300 M2 YE KADAR OLAN ARAZİLER 3 SONDAJ FAZLADAN OLAN HER 300M2 İÇİN İLAVE 1 SONDAJ OLACAKTIR.

10-KONTROL MÜHENDİSİNE ASGARİ ÜCRETİN %70 FAZLASI OLARAK ÜCRET BELİRLENMİŞTİR.

11-YAPIDENETİM KONTROL BEDELİ OLARAK HER FİRMASINDAN AYLIK 3000 TL KONRTOL ÜCRETİ BELİRLENMİŞTİR.

12-KONTROL ÜCRETİ ARTAN BEDELİ HAVUZDA BİRİKECEK VE TEKNİK MALZEME ALIMINDA KULLANILACAKTIR.

13-HER AYIN SON CUMARTESİ GÜNÜ TOPLANIP AYLIK DEĞERLENDİRME YAPILACAKTIR.

14-İYİ NİYETİN BOZULMAMASI İÇİN HER PAYDAŞ 250BİNTL DEĞERİNDE SENET İMZALAYACAKTIR. SİSTEMİ BOZUCU EYLEMİ PAYDAŞLARIN OY ÇOKLUĞU İLE TESCİLLENDİĞİNDE SENET TAHSİLATA KONULACAKTIR.

15-SONDAJ BEDELİ KUYU TESLİMİNDE YAPILACAKTIR. SONDAJDA HERHANGİ BİR EKSİKLİK OLMASI DURUMUNDA TAŞERON SONDAJ FİRMASI BEDELSİZ OLARAK EKSİĞİ TAMAMLAYACAKTIR.

16-BU SÖZLEŞME İMZASI OLAN SERBEST MÜHENDİSLER TARAFINDAN 25/3/2023 TARİHİNDE MUTABAKATA VARILARAK İMZAYA ALINMIŞTIR. HİÇBİR ŞEKİLDE İMZASI OLMAYAN BİRİSİYLE PAYLAŞIMAYACAK, VE ANLAŞMA MADDELERİNE SADIK KALINCAĞINA DAİR NAMUS VE ŞEREFİ ÜZERİNE YEMİN ETMİŞTİR.

Bulgu-16

- (43) (.....)'un şirketinde yapılan yerinde incelemede elde edilen "SONDAJ DENETİMİ"⁹ adlı belgede yer alan maddeler aşağıdaki şekildedir.

YAPI BİLGİSİ	YAPI BİLGİSİ	YAPI BİLGİSİ	YAPI BİLGİSİ	YAPI BİLGİSİ	YAPI BİLGİSİ	KDV DAHİL
ÖZEL İDARE ZEMİN ETÜT						
KAT SINIRI YOK				5.000,00 ₺	900,00 ₺	5.900,00 ₺
BELDELER						
YAPIDENETİM VARSA	3	15	333	14.985,00 ₺	2.697,30 ₺	17.682,30 ₺
YAPI DENETİMSİZ KATEGORİ 1				5.000,00 ₺	900,00 ₺	5.900,00 ₺
İL VE İLÇELER						
B+Z+3	3	15	333,00 ₺	14.985,00 ₺	2.697,30 ₺	17.682,30 ₺
B+Z+4,5,6...	3	20	333,00 ₺	19.980,00 ₺	3.596,40 ₺	23.576,40 ₺

⁹ Belge 01.04.2023 tarihinde düzenlenmiştir.

FABRİKALAR 1000 M2	5	15	333,00 ₺	24.975,0 0 ₺	4.495,5 0 ₺	29.470,5 0 ₺
FABRİKALAR 2500 M2	7	15	333,00 ₺	34.965,0 0 ₺	6.293,7 0 ₺	41.258,7 0 ₺

AÇIKLAMALAR HER 1000 M2 KAPALI ALAN İÇİN 5 SONDAJ DEVAMINDAKİ HER 500 M2 İÇİN 1 SONDAJ İLAVE EDİLECEKTİR. SONDAJLAR 15 ER METRE OLACAKTIR. Örnek 2500 m2 bir fabrika için ilk 1000 m2 5 sondaj sonraki 1000 m2 için 1 sondaj toplam 7 sondaj yapılacaktır.

ÖZEL İDARE YAPIDENETİMLİ PROJELERDE YAPI TÜRÜNE BAKMAKSIZIN 15000,00+KDV OLACAKTIR. 3 KUYU*15 M

BLOKLU YAPILARDA İLK BLOK İÇİN SONDAJ BEDELİ NET HESAPLANIR İLAVE OLAN HER BLOKTA SONDAJ 1 SONDAJ İLAVE EDİLİR EKSİK OLUR. ÖRNEK: 5 BLOKLU BİR VİLLA PROJESİ İÇİN İLK BLOK İÇİN 3*15 SONDAKİ 4 BLOK İÇİN 1*15* 4 SONDAJ ÇALIŞMASI YAPILACAKTIR.

SONDAJ NUMUNE PLANI	SK-1	SK-2	SK-3	SK-4	SK-5	SK-6
1,50	SPT			SPT		
3,00	SPT			SPT		
4,50	SPT			SPT		
6,00		SPT			SPT	
7,50		SPT			SPT	
9,00		SPT			SPT	
10,50			TERCİHLİ			
12,00			TERCİHLİ			
13,50			TERCİHLİ			
15,00		KUYU SONU	TERCİHLİ			
16,50			TERCİHLİ			

18,00			TERCİHLİ			
19,50		KUYU SONU	TERCİHLİ			

KURALLAR KUYU SONU TAKIM ÇEKİMİ EKSİKSİZ YAPILACAK

ÖRNEK VİDEO FORMATINDA OLUP TANITIM BİLGİSİ EKRANA GÖSTERİLİP 5 SAANİYELİK BİR TUR ATILARAK VİDEOYA BAŞLANILACAK

SPT VİDEOLARI TANITIM BİLGİSİYLE BAŞLANILACAK

SONDAJA BAŞLANILDIĞINDA RAHMANA BİLGİ MESAJI ATILACAK

KONUM VE ÇAP BİLGİSİ İÇERECEK

MÜLKİYET

İLÇE

MAHALLE

ADA

PARSEL

YAPI TEMEL ALANI

KAT

DURUMU

SONDAJ SAYISI VE DERİNLİĞİ BİLGİSİ DENETİM ENVANTERİNE İŞLENECEK

I.4. Değerlendirme

- (44) Yapılan yerinde incelemelerde elde edilen belgelerden Afyonkarahisar'da faaliyet gösteren jeoloji mühendislerinin oluşturdukları WhatsApp grubu aracılığıyla anlaşarak bir Protokol hazırladıkları ve bu Protokol'ü uygulamaya koymak istedikleri yönünde yazışmalarda buldukları görülmüştür.
- (45) Bu noktada rekabet hukuku anlamında irdelenmesi gereken iki husus ortaya çıkmaktadır. Birincisi, Protokol ve yazışmaların JMO AFYONKARAHİSAR tarafından alınan bir teşebbüs birliği kararı mı yahut WhatsApp grubu üyeleri tarafından alınan teşebbüsler arasındaki bir anlaşma mı olduğunun tespit edilmesi gerekliliğidir. İkincisi ise bu Protokol ve yazışmaların 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespitidir.

I.4.1. WhatsApp Grubu'ndaki Yazışmaların ve Yapılan Protokol'ün Teşebbüs Birliği Kararı Olup Olmadığına Yönelik Hukuki Değerlendirme

- (46) 4054 sayılı Kanun'un "Kapsam" başlığını taşıyan 2. maddesi "*Türkiye Cumhuriyeti sınırları içinde mal ve hizmet piyasalarında faaliyet gösteren ya da bu piyasaları etkileyen her türlü teşebbüsün aralarında yaptığı rekabeti engelleyici, bozucu ve kısıtlayıcı anlaşma, uygulama ve kararlar ile piyasaya hâkim olan teşebbüslerin bu hâkimiyetlerini kötüye kullanmaları ve rekabeti önemli ölçüde azaltacak birleşme ve devralma niteliğindeki her türlü hukukî işlem ve davranışlar, rekabetin korunmasına yönelik tedbir, tespit, düzenleme ve denetlemeye ilişkin işlemler bu Kanun kapsamına girer.*" hükmünü amirdir. Bu çerçevede, bir davranışın Kanun kapsamına girebilmesi için öncelikle, anılan anlaşmaları, uygulamaları veya eylemleri gerçekleştirenin bir teşebbüs (ya da teşebbüsler) veya teşebbüs birliği olması gerekmektedir.
- (47) Kanun'un "Tanımlar" başlığını taşıyan 3. maddesinde teşebbüs "*Piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler*", teşebbüs birliği ise "*Teşebbüslerin belirli amaçlara ulaşmak için oluşturduğu tüzel kişiliği haiz ya da tüzel kişiliği olmayan her türlü birlikler*" olarak tanımlanmaktadır. İzleyen 4. Madde, "*...Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.*" hükmünü amirdir. Kanunumuz yanında mevzuat Avrupa Birliği'nin İşleyişine Dair Anlaşma'nın 101. maddesinde de; "*Üye devletler arasındaki ticareti etkileyebilecek nitelikte olan ve amacı veya etkisi iç pazardaki rekabetin engellenmesi, kısıtlanması veya bozulması olan ve özellikle aşağıdaki nitelikleri taşıyan tüm teşebbüsler arası anlaşmalar, teşebbüs birliklerinin kararları ve uyumlu eylemler iç pazarla bağdaşmaz ve yasaktır.*" ifadesi bulunmaktadır.
- (48) Bunun yanında 4054 sayılı Kanunun 4. maddesinin gerekçesinde teşebbüslerin ortak sorunlarıyla ilgilenmek üzere aralarında tüzel kişiliği olan veya tüzel kişiliği olmayan birlikler oluşturup zaman zaman üyeleri arasında rekabeti önleyerek üyelerinin daha fazla kazançlar elde etmelerine hizmet edici kararlar alabildikleri, bu gibi kararların da rekabet sistemine aykırı olup yasaklandığı belirtilmiştir. Kanunun lafzı karşısında, soruşturma kapsamında değerlendirme yaparken öncelikle teşebbüs birliği kavramının açıklığa kavuşturulması gerekmektedir.
- (49) 4054 sayılı Kanun kapsamında bir birimin teşebbüs sayılabilmesi için bağımsız olarak ekonomik bir faaliyet yürütmesi gerekmekte olup teşebbüs birliğinin her şeyden önce, bağımsız olarak ekonomik faaliyette bulunan birliklerin oluşturduğu yapıyı ifade ettiği söylenmelidir. Bu kapsamda, 4054 sayılı Kanunun tanımlar maddesindeki lafzından, teşebbüs birliklerini tanımlarken "belirli bir amaç" unsurunun ön plana çıktığı görülmektedir. Kanunun lafzının yanı sıra 24.7.2008 tarih ve 08-47/663-257 sayılı Kurul kararında, teşebbüs birliklerinin belirlenmesinde önemli bir başka unsurun "süreklilik" unsuru olduğu belirtilmiştir. Netice olarak hem Kanunun lafzı hem de aşağıda daha detaylı olarak değinileceği üzere Kurul içtihadı çerçevesinde teşebbüs birliği, belirli bir amaç için süreklilik arz eden bir yapıda bir araya gelen, tüzel kişiliği olsun yahut olmasın her türlü birliktir. Teşebbüs birlikleri, genellikle dayanışma ve ortak sorunların tespiti ve halli için kurulduklarından, nitelikleri gereği üyeleri arasında koordinasyon yaratıcı ve bilgi değişimi doğurucu ortama müsait yapıdadırlar. Dolayısıyla teşebbüs birlikleri, rekabet hukukunun süjesi konumundadırlar. Bir başka deyişle, rekabetçi ortam sadece anlaşma ve uyumlu eylemler vasıtasıyla değil, aynı zamanda teşebbüs birliklerinin

kolektif/ortak bünyesinde ortaya çıkan karar ve eylemler neticesinde de bozulabilmektedir. Bu bakımdan Kurulun geçmiş tarihli kararlarında¹⁰ meslek birlikleri 4054 sayılı Kanun kapsamında teşebbüs birliği sayılarak Kanun'un 4. maddesi kapsamında değerlendirilmektedir.

- (50) Teşebbüs birliği kavramıyla alakalı olarak AB uygulamalarına baktığımızda ise, 2001 yılında Hukuk Sözcüsü Léger'nin sunduğu görüş, Avrupa Toplulukları Adalet Divanı'nın (ATAD, hâlihazırda ABAD) 2002 yılında 309/99 sayılı *Wouters and Others* kararında da benimsendiği üzere, genel olarak teşebbüs birliğinin tanımlanmasında, diğer Komisyon kararlarına da ışık tutan ve sıkça atıf yapılan bir görüş olup bu görüşe göre teşebbüs birliği, aynı tipteki teşebbüslerin oluşturduğu teşebbüslerinin menfaatlerini, diğer iktisadi oyunculara, kamu otoritelerine karşı temsil ve korumayla görevlendirilen yapılar olarak tanımlanmıştır¹¹. AB içtihadı ve Komisyon uygulamalarına göre muhtelif kararlarda teşebbüs birliklerinin genellikle, süreklilik arz eden bütünlükleri veya üyeleri arasında koordinasyona elverişli yasal düzenlemeleriyle diğer topluluklardan ayrıldığı vurgulanmaktadır¹². Bunun yanında, hem Komisyon hem ABAD kararlarında, teşebbüs birliği kavramının tarımsal kooperatifler¹³, meslek birlikleri gibi toplulukları da kapsadığı ve meslek birliklerinin davranışlarının, teşebbüs birliği kararı ve eylemi olarak yorumlandığı tekrarlanmıştır.
- (51) Yukarıda yer verilen bilgiler doğrultusunda, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası, 6235 Sayılı Türk Mühendis ve Mimar Odaları Birliği Yasası gereğince kurulan bir kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşudur. 2 Aralık 2002 tarih ve 24954 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan TMMOB Ana Yönetmeliği'nin "Birliğin ve Bağlı Odaların Amaçları" başlıklı 3. maddesinin (b) bendine göre; "*Mühendislik ve mimarlık mesleği mensuplarının ortak gereksinmelerini karşılamak, mesleki etkinlikleri kolaylaştırmak, mesleğin genel yararlarına uygun olarak gelişmesini sağlamak, meslek mensuplarının birbirleriyle ve halkla olan ilişkilerinde dürüstlüğü ve güveni hâkim kılmak üzere meslek disiplinini ve ahlakını korumak; kamunun ve ülkenin çıkarlarının korunmasında, yurdun doğal kaynaklarının bulunmasında, korunmasında ve işletilmesinde, çevre ve tarihi değerlerin ve kültürel mirasın korunmasında, tarımsal ve sınai üretimin artırılmasında, ülkenin sanatsal ve teknik kalkınmasında gerekli gördüğü tüm girişim ve etkinliklerde bulunmak*" kamu kurumu niteliğinde meslek kuruluşu olan TMMOB ve bağlı Odaların amaçları arasında sayılmıştır.
- (52) 6235 sayılı Kanun'a dayanılarak hazırlanan ve 02/08/2002 tarih ve 24834 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği'nin 5.maddesine göre, kamu yararı gözetilen bir meslek kuruluşu olan Oda'nın amaçları arasında şunlar sayılmaktadır:

"5/a-2; Üyelerinin mesleki alanlardaki hak ve yetkilerini tanımlamak ve bu hak ve yetkiler çerçevesinin korunması ve genişletilmesi yönünde çalışmalar yürütmek",
"5/a-12; Serbest Jeoloji Mühendisliği ve Müşavirliği Hizmetlerini icra etmek üzere kurulan büro ve şirketlere Tescil Belgesi vermek, Sorumlu Jeoloji Mühendislerinin

¹⁰ 22.09.2022 tarih ve 22-43/638-268 sayılı, 27.04.2017 tarih ve 17-14/196-82 sayılı, 16.12.2015 tarih ve 15-44/729-265 sayılı, 09.07.2015 tarih ve 15-29/428-124 sayılı, 18.03.2015 tarih ve 15-12/166-78 sayılı, 22.1.2002 tarih ve 02-04/40-21 sayılı Kurul kararları.

¹¹ Bkz. 10 Temmuz 2001 tarihli görüş, p.61. (Kaynak: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?&num=C-309/99>)

¹² Bkz. Adı geçen görüş p: 62.

¹³ 23.07.2003 tarih ve C.2-37.398 sayılı "Joint Selling of the Commercial Rights of the UEFA Champions League" adlı, 7.04.1999 tarih ve IV/36.147 sayılı "EPI Code of Conduct" adlı Komisyon kararları.

hazırlayacağı mesleki ürünlerin ilgili yasa ve yönetmelikler ile Oda yönetmeliklerine ve standartlarına uygunluğunun değerlendirilmesi amacıyla mesleki denetimi yapmak”,

“5/a-14; Sağlıklı bir şekilde yürütülmesi amacı ile yurt düzeyinde şube, il ve ilçe temsilciliği ile işyeri temsilcilikleri kurmak”,

“5/b-3; Kamu yararı doğrultusunda; yurt kalkınmasının vazgeçilmez kaynaklarından olan maden, içme ve kullanma amaçlı yer altı ve yerüstü suları, su buharı, petrol ve benzeri doğal kaynakların araştırılması, bulunması ve işletilmesinin her aşamasında mesleki yetki ve sorumluluk sınırlarının belirlenmesi için gerekli bilimsel, teknik ve hukuksal çalışmaları yapmak; doğal kaynakların aranması, bulunması, işletilmesi, üretimi ve kalitesinin artırılması ve bu etkinlikler nedeniyle oluşacak çevre sorunları konularında her türlü çalışmayı yapmak, görüş belirtmek ve önerilerde bulunmak”.

(53) Söz konusu Yönetmeliğin 7. maddesinin (a) bendi; "Türkiye'de jeoloji mühendisliği mesleğinde çalışabilmek ve mesleki öğretim yaptırabilmek için, jeoloji mühendisi veya jeoloji yüksek mühendisleri, Oda'ya üye olmak ve üyelik koşullarını korumak zorundadırlar" şeklinde düzenlenmiştir.

(54) Yönetmeliğin “Şubeler” başlıklı 4. bölümündeki 96 ve 102. maddelere göre; Şubelerin başlıca görevleri şunlardır:

- Oda amaçlarının gerçekleşmesine ilişkin kararlar almak,

- Şube hesaplarını, bilanço ve gelir-gider cetvellerini, Şube Yönetim Kurulunun önerdiği yeni dönem gelir-gider bütçesini, geçici ve/veya sürekli personel kadro çizelgesini incelemek, olduğu gibi veya değiştirerek Oda Genel Kurulunun onayına sunmak,

- Oda çalışmalarının, etkinlik alanında uygulanmasını sağlamak üzere; kanunlar, ilgili yönetmelikler ve Oda Yönetim Kurulu kararları uyarınca, Odayı temsil etmek,

- Etkinlik alanında bulunan Temsilciliklerin çalışmalarını, Oda yönetmelikleri ve Oda Yönetim Kurulu kararları doğrultusunda yürütülmesini sağlamak, denetlemek ve bu konuda, Oda Yönetim Kurulunca verilen görevleri yerine getirmek.

(55) Bununla birlikte bahse konu Yönetmelik kapsamında Oda'nın amaç ve etkinliklerine ilişkin olarak, üyeler ve kuruluşlar ile Oda ve Şubeler arasında ilişki kurulmasını sağlamak amacıyla İl/ilçe Temsilciliği kurulması mümkündür. Yönetmeliğin "İl ve İlçe Temsilcilikleri" başlıklı 4. bölümündeki 109. maddeye göre; "İl/ilçe Temsilciliklerinin ise başlıca görev ve yetkileri şunlardır:

a) İl/ilçe etkinlik alanı içinde Oda hizmetlerini yürütmek, Oda Yönetim Kurulunca verilecek yetkiler kapsamında Oda'yı temsil etmek; Oda ve Şube Yönetim Kurullarının verecekleri görevleri yapmak,

b) Kamu ve özel kesimde çalışan üyelerinin mesleki sorunlarını ve çözüm yollarını saptamak amacıyla, İşyeri Temsilcileri ile birlikte çalışmalar yapmak; ilişkin sorun ve görüşleri Oda/Şube'ye iletmek,

c) Oda/Şube ile üyeler arasında iletişimi sağlamak,

d) Temsilcilik etkinlik alanındaki üye kayıt işlemlerine yardımcı olmak,

e) Şube Danışma Kurullarına katılmak.

- (56) Yukarıda yer verilen açıklamalar ve ilgili mevzuat kapsamında TMMOB JMO ESKİŞEHİR Şubesi'ne bağlı ve Jeoloji Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği kapsamında faaliyette bulunan JMO AFYONKARAHİSAR'ın teşebbüs birliği niteliğinde olduğu anlaşılmaktadır.
- (57) Kurulun 18.05.2016 tarih ve 16-17/284-127 sayılı kararında da belirtildiği üzere, teşebbüs birliklerinin karar ve eylemleri; üyeleri arasındaki rekabetin kısıtlanmasına çeşitli şekillerde zemin hazırlayabilmeleri, üye teşebbüsler arasında bilgi değişimini maksimum düzeye çıkarabilmeleri ve farklı menfaatleri tatmin edebilecek nitelikte kararların oluşmasına imkân verebilmeleri açısından 4054 sayılı Kanun kapsamında önem taşımaktadır.
- (58) Bununla birlikte 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde teşebbüs birliklerinin rekabeti bozucu nitelikte olan sadece kararları değil, aynı zamanda eylemleri de yasaklanmakta, yani teşebbüs birliğinin davranışının hukuki sonuç doğurması veya hukuki bir sonuca yönelmesi önem taşımamaktadır. Dolayısıyla teşebbüs birliği kararı bir hukuki işlemi işaret etmekte, teşebbüs birliğinin bunun dışında kalan her türlü davranışı ise teşebbüs birliği eylemlerini oluşturmaktadır. Kurulun 27.11.2008 tarih ve 08-67/1091-424 sayılı kararında, teşebbüs birliği kurallarının, üyeleri bağlayıcı kararların, tavsiyelerin ve birliğin üyelerinin davranışlarını koordine etmeye yönelik tüm fillerin, "karar" kavramını teşkil ettiği ifade edilmiş ve teşebbüs birliklerinin ihlale konu olan davranışları Kanunun 4. maddesi kapsamında değerlendirilmiştir. Teşebbüs birliklerinin yaptırım gücünün bulunup bulunmaması, bağlayıcı olup olmaması, uygulanıp uygulanmaması gibi kriterler bakımından hangi nitelikteki kararlarının 4054 sayılı Kanun kapsamında değerlendirilmesi gerektiği hususunda, Kurulun 22.01.2002 tarih ve 02-04/39-20 sayılı kararı göz önünde bulundurulmalıdır. Söz konusu kararda, teşebbüs birliğinin kararlarının yaptırımının bulunmamasının, piyasadaki rekabetin sınırlandırılmasını engellemediği, diğer bir deyişle, rekabet ihlalinin ortaya çıkabilmesi için teşebbüsler arası anlaşma ya da teşebbüs birliği kararlarının yaptırım gücüyle desteklenmiş olması gibi bir zorunluluk bulunmadığı belirtilmiştir.
- (59) 20.10.2000 tarih ve 00-40/443-243 sayılı Kurul kararında¹⁴ Dernekler Kanunu çerçevesinde ancak Dernek Genel Kurulu tarafından alınabilecek nitelikteki bir kararın, gayri resmi bir toplantıda yapılan oylama neticesinde üyeler tarafından alındığı ifade edilmiştir. Kurul bu kararda Kanun'a aykırılık taşıyan bir karar veya uygulamanın yapılmasını yeterli bulup bunun usulüne uygun olup olmadığı değerlendirmesine girmemiştir. Aksi durumun kabulünü teşebbüs birliklerinin rekabeti ihlal edici nitelikte olan ancak usulüne göre alınmamış kararlarına cevaz vermek olacağı şeklinde değerlendirmiştir.
- (60) Teşebbüs birliklerinin karar ve eylemlerinin nasıl değerlendirilmesi gerektiği hakkında, Komisyon kararlarında genel olarak teşebbüs birliklerinin, üyelerinin ticari davranışlarını yönlendirme noktasında aldığı üyeleri arasında koordinasyona yol açacak, bağlayıcı nitelikte olmayan tavsiyeleri de dâhil olmak üzere, kararlarının Avrupa Birliği'nin İşleyişine Dair Anlaşma'nın (ABİDA) 101. maddesi kapsamında olacağı ifade edilmektedir. Bu noktada, Hollanda Barosu'nun aldığı birtakım kararların Anlaşmanın 85. maddesi¹⁵ kapsamında değerlendirildiği, ATAD'ın 19.02.2002 tarih ve 309/99 sayılı

¹⁴ Rekabet Kurulunun 20.10.2000 tarihli ve 00-40/443-243 sayılı kararı.

¹⁵ Anlaşma" olarak ifade edilen hukuki metin, Avrupa Ekonomik Topluluğunu Kuran Anlaşma olup atıf yapılan maddenin tadil edilmeden önceki numarası 85 olup tadil edildikten sonraki numarası 81'dir. Atıf yapılan maddeler, Avrupa Birliği'nin İşleyişine Dair Anlaşma'nın yürürlüğe girmesiyle birlikte 101. madde çerçevesinde düzenlenmiştir.

Wouters and Others adlı kararında, baro gibi mesleki birliklerin Anlaşmanın 85. maddesinin kapsamından bağışık olabilmesi için, aldığı kararın ekonomik bir faaliyet çerçevesinde değerlendirilememesi veya kamu otoritesi olmasından kaynaklanan yetkiler çerçevesinde alınmış olması gerektiği belirtilmiştir¹⁶.

- (61) Teşebbüs birliklerinin karar ve eylemlerinin ne şekilde değerlendirileceği meselesi özetle Birleşik Krallık Rekabet Otoritesi'nin (CMA)¹⁷ Rekabet Hukuku Kılavuzunun teşebbüs birliklerine ilişkin kısmında şu şekilde ifade edilmektedir¹⁸: “*Teşebbüs birliklerinin faaliyetlerinin Kanun kapsamında değerlendirilmesi, yasal dayanakları bakımından değil, kararları, koyduğu kuralları veya diğer faaliyetleri bakımından yapılacaktır.*” Dolayısıyla teşebbüs birliklerinin davranışlarının değerlendirilmesi konusundaki yaklaşımı, 4054 sayılı Kanun, Kurul içtihadı, AB mevzuatı ve içtihadı yanında AB üyesi ülkelerin ulusal mevzuatı çerçevesinde özetlemek gerekirse, teşebbüs birliklerinin “kararları” geniş perspektiften değerlendirilmekte; bir başka deyişle teşebbüs birliği kararı kavramı, teşebbüs birliklerinin bağlayıcı/bağlayıcı olmayan kararları/tavsiyeleri veyahut diğer faaliyetlerini kapsayacak şekilde değerlendirilmektedir. Teşebbüs birliklerinin kararlarının rekabet hukuku bakımından değerlendirilmesi yapılırken önemli olan kararın yöneldiği teşebbüslerin ticari karar verme özgürlüklerini ve pazardaki rekabeti kısıtlama amacının olması veya mevcut/potansiyel rekabeti kısıtlayıcı etkisinin oluşup oluşmayacağıdır.
- (62) Kartelin işleyişini kolaylaştırıcı eylem ve bu eylemleri gerçekleştiren teşebbüslere/teşebbüs birliklerine ilişkin olarak ise, Yatay İşbirliği Anlaşmaları Hakkında Kılavuz açıklamaları, bilgi değişiminin doğrudan rakip teşebbüsler arasında olabileceği gibi meslek kuruluşları gibi teşebbüs birlikleri aracılığıyla da gerçekleşebileceğini belirtmektedir. Bilgi paylaşımı özellikle rakiplerin pazar stratejileri hakkında teşebbüslerin bilgi sahibi olmasını sağlayıp rekabetin kısıtlanmasına hizmet etmektedir. Bu kapsamda başta fiyata ilişkin bilgiler olmak üzere, miktar tespiti/müşteri paylaşımına ilişkin bilgiler rekabete duyarlı bilgi olarak kabul edilmektedir. Kurulun 08.08.2002 tarih ve 02-47/586-M sayılı kararında da, Gübre Üreticileri Derneği'nin aylık istatistiki bültenlerinde yayımlanacak bilgilere kısıtlamalar getirilmiş ve potansiyel rekabet ihlallerinin önlenmesi ve rekabetçi pazar ortamının tesisi için veri toplama ve dağıtma aşamalarında, miktara ilişkin bilgilerin, teşebbüslerin rekabetçi güdülerini etkileyebilecek herhangi bir tavsiye, analiz veya yorumun, geleceğe ilişkin satış, kapasite kullanımı bilgilerinin paylaşılmaması gerektiği belirtilmiş ve verilerin toplanması, tablolastırılmasıyla görevlendirilmiş teşebbüs birliği yetkililerinin rekabete hassas bilgilerin paylaşılmamasını sağlaması gerektiği vurgulanmıştır.
- (63) Somut olayda ihlale konu Protokol'ün ve WhatsApp grubu üyeleri tarafından alınan kararların, teşebbüs birliği kararı niteliğinde olup olmadığı sorgulanmaktadır. Soruşturma tarafı JMO AFYONKARAHİSAR'ın temsilci yardımcısı Selçuk ALTINTUĞ'un hem dosya kapsamındaki WhatsApp grubunda yer aldığı hem de Protokol'de imzasının bulunduğu görülmektedir. Dosya kapsamında JMO AFYONKARAHİSAR'da yapılan yerinde incelemede 4054 sayılı Kanun'a aykırılık teşkil eden herhangi bir teşebbüs birliği kararına rastlanmamıştır. Bununla birlikte Protokol'de Selçuk ALTINTUĞ'un temsilci yardımcılığı vasfıyla imzasının bulunmadığı,

¹⁶ Bkz. AB Komisyonununun 19.02.2002 tarih ve 309/99 sayılı *Wouters and Others* kararı, p:58 (Kaynak: <http://curia.europa.eu/juris/liste.jsf?&num=C-309/99>).

¹⁷ Competition and Markets Authority.

¹⁸https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/284404/oft408.pdf

Afyonkarahisar'da faaliyet gösterdiği Jeo-Teknik Jeoloji Müh. Müş. Sondaj Dan. İnş. Taah. Mad. San.Tic. Ltd. Şti. adına imza attığı, bu nedenle Protokol'ün ve WhatsApp grubu üyeleri tarafından alınan kararların JMO AFYONKARAHİSAR'ın iradesini yansıtmadığı, WhatsApp grubu üyeleri her ne kadar JMO AFYONKARAHİSAR'a üye olsalar da WhatsApp grubunda alınan kararların JMO AFYONKARAHİSAR'ın statüsünden kaynaklı olarak alınmadığı gerekçelerinden dolayı alınan kararlar teşebbüs birliği kararı olarak değerlendirilememektedir.

- (64) Bununla birlikte JMO AFYONKARAHİSAR'ın JMO ESKİŞEHİR tarafından alınan kararları uygulama yetkisi bulunmakta ancak karar alma yetkisi bulunmamaktadır. Dolayısıyla JMO AFYONKARAHİSAR tarafından karar alındığı varsayımından hareket edildiğinde dahi alınan karar, hukuken geçerli bir karar olarak kabul edilmeyecektir. Bu noktada alınan karar hukuken geçerli olmasa da kararda topluluk iradesinin taraflar arasında bağlayıcı olup olmadığına da incelenmesi gerekmektedir. WhatsApp grubu konuşmalarından anlaşıldığı üzere, alınan kararlar WhatsApp grubu üyeleri için bağlayıcı bir unsur teşkil etmektedir. Dolayısıyla alınan kararların niteliği teşebbüs birliği kararının varlığını değil teşebbüsler arası anlaşmanın varlığını göstermektedir.
- (65) Teşebbüs birliği kararı ve teşebbüsler arası anlaşma arasındaki farklılık Komisyonun COAPI kararında¹⁹ da açıkça belirtilmiştir: *“Komisyon, COAPI'nin ücretlerin belirlenmesi yetkisini veren kendi düzenlemesinin bir krallık kararına dayandığını ve devlet işlemi niteliğinde olduğunu, kendi kararlarının da bu nedenle idari karar niteliğinde olduğunu belirterek itiraz etmesine karşın, yönetmeliğin patent vekilleri tarafından ortaklaşa belirlenmesi nedeniyle teşebbüsler arası anlaşma, buna dayanılarak birlik organları tarafından yürürlüğe konulan düzenlemelerin de teşebbüs birliği kararı niteliğinde olduğunu belirlemiştir.”*²⁰ Dosya konusu olayda, ihlal davranışları karar alma yetkisine sahip organlar tarafından yürürlüğe konulan bir düzenleme olmadığından söz konusu davranışlar teşebbüs birliği kararı olarak değerlendirilemeyecektir. Bu doğrultuda WhatsApp grubu üyeleri tarafından ortaklaşa hareket edilmesi, teşebbüsler arası anlaşma olarak değerlendirilmiştir.
- (66) Kanun'un 4. maddesinde, *“belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar”* yasaklanmış ve aynı maddenin ikinci fıkrasında ise tahdidi olmamak üzere yasaklanan hallere ilişkin örneklere yer verilmiştir. Söz konusu fıkranın (a) bendinde, *“mal veya hizmetlerin alım ya da satım fiyatının, fiyatı oluşturan maliyet, kar gibi unsurlar ile her türlü alım yahut satım şartlarının tespit edilmesi”* yasaklanan hallerden sayılmıştır.
- (67) Şikâyet başvurusunda yer alan Afyonkarahisar'da faaliyet gösteren bazı serbest jeoloji mühendislerinin kendi aralarında yapı denetime tabi olan ve yapı denetime tabi olmayan yapılar için hizmet bedeli belirlemek hususuna ilişkin imzaladıkları Protokol, 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde sayılan hallere uymaktadır.
- (68) Dosya konusu olayda teşebbüsler arası anlaşmanın taraflarını WhatsApp grubunun üyeleri oluşturmaktadır. Bu noktada WhatsApp grubu üyelerinin teşebbüs statüsü taşıyıp taşımadığı hususu incelenmelidir.
- (69) Türk Mühendis ve Mimmar Odaları Birliği Jeoloji Mühendisleri Odası Serbest Jeoloji Mühendislik ve Müşavirlik Hizmetleri Uygulama, Büro Tescil Ve Mesleki Denetim Yönetmeliği'nin 6. maddesinde serbest jeoloji mühendislik ve müşavirlik hizmetleri tescil

¹⁹ JO L 122, 2.6.1995.

²⁰ GÜZEL, s.52.

belgesi çerçevesinde jeoloji mühendislerinin yetkili olduğu serbest jeoloji mühendislik ve müşavirlik kapsamındaki hizmetler yer almaktadır. Yönetmeliğin “*Serbest Jeoloji Mühendisliğinde Yetkilendirme*” başlıklı 7. maddesinde; bu Yönetmeliğin 6. maddesinde belirtilen serbest jeoloji mühendislik ve müşavirlik hizmetlerinin; jeoloji mühendisliği yapmaya sahip olduğu diploması, oda üyeliği ve oda büro tescili ile hak kazanmış kişilerce yerine getirildiği belirtilmektedir. JMO AFYONKARAHİSAR tarafından; TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Ana Yönetmeliği gereğince Türkiye Cumhuriyeti sınırları içerisinde yer alan ve jeoloji mühendisliği hizmeti yapmak isteyen gerçek ve tüzel kişilerin odaya üye olmaları veya tescilli olmaları gerektiği, yasal mevzuat çerçevesinde oda ile Serbest Jeoloji Mühendisleri arasındaki ilişkinin tanımlandığı, 6235 sayılı Kanun gereğince Oda tarafından yalnızca ilgili kişilerin mesleki sicillerinin tutulduğu ve tescilli SJM²¹ büro/şirketlerin ticari iş ve işlemlerine ilişkin Odanın herhangi bir bilgisinin bulunmadığı ifade edilmiştir.

- (70) 4054 sayılı Kanun’un “*Tanımlar*” başlıklı üçüncü maddesinde teşebbüs, “*Piyasada mal veya hizmet üreten, pazarlayan, satan gerçek ve tüzel kişilerle, bağımsız karar verebilen ve ekonomik bakımdan bir bütün teşkil eden birimler*” şeklinde tanımlanmaktadır. Ayrıca “*Teşebbüslerin, rekabeti sınırlayıcı işbirliği faaliyetlerinden sorumlu tutulabilmeleri için özgür iradeleriyle, hem iç ilişkilerde hem de dış ilişkilerde, başka bir teşebbüsün irade ve işlemlerine tabi olmaksızın işlerini yürütebilmeleri şarttır.*”²² ifadesinden de hareketle WhatsApp grubu üyelerini oluşturan serbest jeoloji mühendislerin her biri teşebbüs statüsünü karşılamaktadır. Dolayısıyla WhatsApp grubu üyelerinin rekabeti kısıtlama amacı taşıyan davranışları bakımından bağımsız hareket edebildikleri değerlendirilmektedir.

I.4.2. 4054 Sayılı Kanun’un 4. Maddesi Kapsamında Değerlendirme

I.4.2.1. Teorik Çerçeve

- (71) 4054 sayılı Kanun’un “*Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar*” başlıklı 4. maddesinin ilk fıkrasında; “*Belirli bir mal veya hizmet piyasasında doğrudan veya dolaylı olarak rekabeti engelleme, bozma ya da kısıtlama amacını taşıyan veya bu etkiyi doğuran yahut doğurabilecek nitelikte olan teşebbüsler arası anlaşmalar, uyumlu eylemler ve teşebbüs birliklerinin bu tür karar ve eylemleri hukuka aykırı ve yasaktır.*” hükmü yer almaktadır.
- (72) Söz konusu hükmün temel amacı, her bir teşebbüsün kendi ticari politikalarını ve piyasadaki faaliyetlerini tek başına, bağımsız olarak belirlemesidir. Rekabeti bozucu nitelikteki anlaşmaların varlığı halinde, teşebbüslerin bağımsız davranışlarının yerini, anlaşma taraflarının ortak çıkarlarına hizmet eden koordineli davranışlar almaktadır. Bu tür anlaşmalar, serbest piyasa ekonomisinden elde edilmesi beklenen faydaları azaltarak kaynakların etkinsiz kullanılmasına ve serbest piyasa sisteminin sağladığı refahın piyasadaki aktörlere hak etmedikleri oranda dağılmasına yol açmaktadır.
- (73) 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi incelendiğinde, teşebbüsler arasında gerçekleştirilen ve amacı veya etkisi yahut potansiyel etkisi itibarıyla rekabeti sınırlayıcı nitelik taşıyan her türlü anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği kararının yasaklandığı

²¹ Türk Mühendis Ve Mimar Odaları Birliği Jeoloji Mühendisleri Odası Serbest Jeoloji Mühendislik Ve Müşavirlik Hizmetleri Uygulama, Büro Tescil Ve Mesleki Denetim Yönetmeliği’nin “*Tanımlar*” başlıklı 4. Maddesinde; “*Serbest jeoloji mühendislik ve müşavirlik hizmetini, ücreti karşılığında ve kamu kurumları dışındaki gerçek ya da tüzel kişi adına ücretli, ortak veya sahibi olarak veren jeoloji veya jeoloji yüksek mühendisleri*” olarak tanımlanmıştır.

²² LASOK&BRIDGE, Law & Institutions of the European Union, s. 588; PAPACONSTANTINOU, Free Trade and Competition in the EEC Law, Policy and Practice, s.31,32. aktaran TOPÇUOĞLU, s133.

görülmektedir. Sözü edilen kavramlara yönelik olarak Kanun'da herhangi bir tanıma yer verilmemekle birlikte, anlaşma ve uyumlu eylem kavramlarının oldukça geniş yorumlandığı anlaşılmaktadır. 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin gerekçesinde; *"Bu Kanunun amacı rekabetin korunması olduğuna göre, rekabeti engelleyici, kısıtlayıcı veya bozucu teşebbüsler arası anlaşma ve uygulamaların yasaklanması gerekir. Maddenin amacı bakımından anlaşma, hukuki şekil şartlarına uymasa bile tarafların kendilerini bağlı hissettikleri her türlü uzlaşma ya da uyuşma anlamında kullanılmıştır. Anlaşmanın yazılı veya sözlü olmasının önemi yoktur."* denilmek suretiyle, rekabet hukukunda "anlaşma" kavramının borçlar hukukundaki "sözleşme" kavramından daha geniş bir kavram olduğuna dikkat çekilmekte ve bağlayıcı olma, yazılı şekil, yükümlülüklerin ifa edilmemesi halinde uygulanacak yaptırımın düzenlenmesi yahut yürürlük koşulları gibi herhangi bir şekil şartı aranmamaktadır. 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi anlamında bir anlaşmanın varlığı için teşebbüsler arasında aynı yönde bir irade uyuşmasının ya da mutabakatın bulunması yeterlidir.

- (74) 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin uygulanması bakımından önem arz eden bir başka husus, anılan madde kapsamına giren uygulamaların amaç veya etki unsurlarından sadece birini barındırmasının Kanun'un 4. maddesinin ihlal edildiği sonucuna varılması için yeterli kabul edilmesidir. Dolayısıyla rekabeti kısıtlama amacı taşıyan anlaşmaların varlığı halinde ihlalin gerçekleşmesi için bu anlaşmanın uygulanması veya piyasada rekabeti bozucu etkilerinin görülmesi veya bu etkilerin ispatı aranmamaktadır. Fiyat tespiti, arz kısıtlaması, pazar veya müşteri paylaşımı gibi açık kısıtlamaların ise amacı itibarıyla rekabeti kısıtlayıcı oldukları kabul edilmekte ve söz konusu kısıtlamaları içeren anlaşmaların rekabeti kısıtlamasının kuvvetle muhtemel olduğu kabul edildiği için, bu tür anlaşmalar, pazardaki mevcut veya potansiyel etkilerinin incelenmesine gerek görülmeksizin yasaklanmakta ve teşebbüsler arasında ihlal niteliğinde bir irade uyuşmasının mevcut olup olmadığı üzerinde durulmaktadır²³.
- (75) Teşebbüslerin amacının gösterilmesinde ve ihlalin tespitinde kullanılacak deliller önem arz etmektedir. 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinin uygulanması bakımından ihlalin tespitinde delil serbestisi ilkesi geçerlidir. Zira Kanun'un 40. ve 44. maddeleri uyarınca rekabet hukukunda resen araştırma ve resen harekete geçme ilkeleri benimsenmiştir. Söz konusu düzenlemeler kapsamında Kurul, ihbar veya şikâyet üzerine yahut resen belirli bir ihlal iddiasına yönelik işlem başlatmakta, Kurul tarafından yetkilendirilen raporörler ise Kanun'un 14. ve 15. maddelerine dayanarak her türlü evrakı ve bilgiyi talep edebilmekte, ayrıca Kanun'un 40. maddesinin üçüncü fıkrası uyarınca her türlü delili Kurul'a bildirebilmektedir. Benzer şekilde ihlal iddiasına muhatap olan teşebbüsler de "kararı etkileyebilecek her türlü bilgi ve delili" Kurula sunma imkânına sahiptir. Bu çerçevede 4054 sayılı Kanun 4. maddesi kapsamına giren uzlaşmaların ve danışıklı ilişkilerin ispatında birincil delillerle birlikte ikincil delillerin ve karinelerin de kullanılabilmesi görülmektedir²⁴.
- (76) Rekabet hukuku uygulamasında her türlü ispat vasıtasının delil olarak kullanılabilmesi öngörülmekle birlikte, söz konusu vasıtaların değerlendirilmesinde delillerin haiz olduğu

²³ Kurulun 7.3.2011 tarihli ve 11-13/243-78 sayılı kararı (Banka-1 Maaş Promosyon); 18.04.2011 tarihli ve 11-24/464-139 sayılı kararı (Otomotiv); 08.03.2013 tarihli ve 13-13/198-100 sayılı kararı (Banka-2 Faiz); 18.02.2016 tarihli ve 16-05/117-52 sayılı kararı (Sinop Hazır Beton); 21.11.2016 tarihli ve 16-40/662-296 sayılı kararı (Antalya Tur Operatörleri); Danıştay 13. Dairesi 16.12.2015 tarihli, E.2015/4548, K.2015/4616 sayılı kararı (Banka-2 Faiz); Danıştay 13. Dairesi 06.04.2017 tarihli, E.2011/3814, K.2017/958 sayılı kararı (Otomotiv), 29.03.2018 tarihli ve 18-09/180-85 sayılı kararı (Adıyaman Otogaz).

²⁴ Kurulun 07.06.2006 tarihli ve 06-41/519-139 sayılı kararı (Meyve Suyu); 03.02.2011 tarihli ve 11-07/121-36 sayılı kararı (Gimsa); 08.03.2013 tarihli ve 13-13/198-100 sayılı kararı (Banka-2 Faiz).

ispat gücü önem arz etmektedir. Bu çerçevede ihlalin varlığı yahut hangi teşebbüslerin ihlale taraf olduğu değerlendirilirken, elde edilen delillerin miktarından ziyade bu delillerin nitelik itibarıyla ihlali ispatlamaya yeterli olup olmadığının belirlenmesi gerekmektedir. Dolayısıyla kimi hallerde tek bir delil dahi ihlal iddiasının ispatı için yeterli kabul edilebilmektedir²⁵.

- (77) Delillerin değerlendirilmesi bakımından dikkate alınması gereken bir başka husus, mevcut delillerin ispat gücü ölçülürken her bir belgenin münferit olarak ispat standardını sağlamasının zorunlu olmaması, diğer bir ifadeyle delillerin bir bütün olarak değerlendirilmesi gerekliliğidir. Zira anlaşmaların ve danışıklı ilişkilerin ispatında iletişim delilleri ve iktisadi deliller²⁶ de kullanılabilir. Bu çerçevede her bir delilin konu, süre, taraflar gibi ihlalin tüm unsurlarını içermesi gerekmekte, birbirleriyle tutarlı olmaları koşuluyla, delillerin bir bütün olarak anılan unsurları ortaya koymalarının yeterli olacağı kabul edilmektedir²⁷.
- (78) Bu noktada iletişim delillerinin değerlendirilmesi üzerinde durulmalıdır. Öncelikle, iletişim delillerinin beyanlarla birlikte delil hiyerarşisinin en üst seviyesinde yer aldığı vurgulanmalıdır. Özellikle anlaşmaya taraf olan teşebbüslerin soruşturma açılmadan önce oluşturdukları belgeler, birinci kişi konumundaki şahıslar tarafından oluşturulmaları sebebiyle ispat gücü son derece yüksek deliller arasında yer almaktadır. Ayrıca anlaşmaya taraf olan teşebbüslerin her birinden bilgi ve belge elde edilmesi zorunluluğu da bulunmamaktadır. Zira delillerin ispat gücü bakımından önemli olan, delilin nerede elde edildiği değil içerik olarak hangi bilgileri ihtiva ettiği. Dolayısıyla teşebbüslerden birinde yapılan incelemelerde elde edilmiş olan bir belge, ihlalin tarafı olan bütün teşebbüsler aleyhine delil olarak kullanılabilir.
- (79) İlaveten elde edilen belgelerde teşebbüslerin irade beyanlarının sarih olarak yer alması zorunluluğunun bulunmadığının belirtilmesinde yarar görülmektedir. Zira Kanun'un 4. maddesinin gerekçesinde belirtildiği üzere rakipler arasında gerçekleştirilen anlaşmalar herhangi bir şekil şartına tabi olmadığından, irade beyanlarının yazılı veya sözlü, sarih yahut zımni olarak sunulması mümkündür. Özellikle fiyat, arz miktarı, satış stratejisi, maliyet gibi stratejik verilere ilişkin bilgiler içeren iletişimler tek taraflı olarak sunulduğunda dahi rekabet ihlali olarak değerlendirilebilmektedir. Yukarıda değinildiği üzere 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesinde yer alan hükmün temel amacı, her bir teşebbüsün kendi ticari politikalarını ve piyasadaki faaliyetlerini tek başına, başka bir deyişle bağımsız olarak belirlemesini sağlamaktır. Bunun gerekçesi, piyasadaki rekabetin ortaya çıkmasını tetikleyen temel dinamiğin, teşebbüsler arasında birbirlerinin ne şekilde davranacağına ilişkin olarak yaşanan belirsizlik olduğu yönündeki kabuldür. Dolayısıyla teşebbüslerin gelecekteki davranışlarına yönelik belirsizliği azaltan veya ortadan kaldıran davranışların 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiği sonucuna ulaşılabilir. Nitekim fiyat, arz miktarı, satış koşulları, maliyet gibi stratejik nitelikte bir bilgiyi alan teşebbüs, rekabeti sınırlayıcı bir uzlaşmanın tarafı olmayacağını derhal ve açıkça karşı tarafa bildirmedigi sürece uzlaşmaya zımnen irade göstermiş sayılmaktadır²⁸. Zira rakiplerinden, anılan nitelikte bir bilgi alan teşebbüsün, sözü edilen

²⁵ Kurulun 08.03.2013 tarihli ve 13-13/198-100 sayılı kararı (Banka-2 Faiz); 29.03.2018 tarihli ve 18-09/180-85 sayılı kararı (Adıyaman Otogaz).

²⁶ Paralel fiyatlama yapılması, rakiplerin eşzamanlı veya yakın zamanlı fiyat değişimlerinin aynı veya benzer nitelikte olması, ortak fiyat duyuruları ile aynı veya benzer nitelikli satış ve üretim politikalarının benimsenmesi gibi.

²⁷ Kurulun 08.03.2013 tarihli ve 3-13/198-100 sayılı kararı (Banka-2 Faiz); 14.01.2016 tarihli ve 16-02/44-14 sayılı kararı (Ege Bölgesi Çimento).

²⁸ Kurulun 08.03.2013 tarihli ve 13- 13/198-100 sayılı kararı (Banka-2 Faiz).

bilgileri kendi ticari politikalarında dikkate almamasının mümkün olmadığı kabul edilmektedir. Bir başka ifadeyle, rakiplerinin fiyatının artacağını ya da sabit kalacağını bilen bir teşebbüs için geleceğe ilişkin belirsizlik azalmakta, fiyatlama kararları bu bilgiye göre şekillenmekte, bu durum ise teşebbüsün rekabet hukuku anlamında rakiplerinden bağımsız karar vermediği anlamına gelmektedir²⁹.

- (80) Konuya ilişkin olarak Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın *T-Mobile*³⁰ kararında, fiyat artırımını yönünde açık bir anlaşma tespit edilemese dahi, tek bir teşebbüsün, rekabete duyarlı bilgiler içeren tek bir açıklamada bulunduğu tek bir rakipler arası iletişimin, iletişime taraf olan teşebbüslerin tamamı bakımından ihlâlin varlığına hükmedilmesi için yeterli olabileceği açıkça ortaya konulmuştur. Böyle bir durumda sorumluluktan kurtulmanın tek yolu, yukarıda belirtildiği üzere, ihlale taraf olunmadığının rakiplere derhal ve açıkça bildirilmesi ve bu tür bir bildirim yapıldığı yönünde delil sunulmasıdır. Aynı yaklaşım Kurul tarafından 18.04.2011 tarih, 11-24/464-139 sayılı *Otomotiv* kararında da benimsenmiştir. Keza *Otomotiv* kararına karşı açılan davalara ilişkin olarak Danıştay 13. Dairesi tarafından alınan kararlarda da³¹ *“Rekabet açısından önemli olduğunda kuşku bulunmayan geleceğe ilişkin rekabete hassas bilgilerin piyasada rekabet edilen başka bir teşebbüsle paylaşılmasında, rekabeti ihlal edici bir amacın olduğu şüphesi ortaya çıkacaktır. Nitekim gerek Avrupa Birliği Adalet Divanı'nın (ABAD'ın) “T-Mobile” kararında gerekse doktrinde rakipler arasında gelecekteki davranışlarına yönelik belirsizlikleri ortadan kaldıracabilecek nitelikte olan bilgi paylaşımlarının rekabete aykırı olarak değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir. Söz konusu rekabete hassas bilgi; geleceğe ilişkin fiyat veya buna ilişkin stratejik bir bilgi olduğu takdirde, rekabeti ihlal etme amacının ayrıca irdelenmeye ihtiyaç göstermeyecek şekilde ortada olduğu da açıktır. Ayrıca, teşebbüsler arası bilgi paylaşımlarının, piyasada bir etkisinin olmadığı ileri sürülebilirse de, belirtilen rekabete hassas bilgi paylaşımının, teşebbüslerin gelecekte piyasada alacakları kararlarda etkili olacağı aksine ispatlanmadıkça kabul edilmesi gerekmektedir. Bu durum, ABAD'ın “Polypropylene” ve “Sugar” kararlarında teşebbüsler aleyhine bir karine olarak değerlendirilmiştir. Bir başka anlatımla; fiyatların yükseltilmesi hususunda rakipler arasında kesin bir anlaşmaya varılmasa dahi bir rakibin geleceğe ilişkin fiyatlama stratejisini açıkladığı bir toplantıya sadece katılmış olmak da bir karine olarak kabul edilmektedir.”* ifadelerine yer verilerek Kurulun yaklaşımı hukuka uygun bulunmuştur.

- (81) Bu doğrultuda 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesi; rekabeti sınırlayıcı amaç, etki veya potansiyel etkiden birinin varlığı durumunda ihlalin oluşmuş sayılacağını öngörmektedir. Bu itibarla, sözü edilen iletişim neticesinde teşebbüslerin paralel davranış içerisinde olduklarının ilgili pazardaki etkisinin ispat edilmesine gerek bulunmamaktadır.
- (82) Yukarıda ifade edilen hususlar çerçevesinde öncelikle, ücret tarifelerinin belirlendiği ve bu tarifelere uymayan mühendislerin cezalandırıldığı iddiasına ilişkin olarak dosya kapsamında elde edilen tüm bilgi ve belgeler aşağıda değerlendirilecektir.

I.4.2.2. Yerinde İncelemede Elde Edilen Belgelerin Değerlendirilmesi

- (83) Dosya kapsamında yapılan yerinde incelemede Diyaroğlu Mühendislik sahibi Jeoloji Mühendisi Abdurrahman DİYAR'dan, 3DM Jeoloji Harita İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi sahibi Jeoloji Mühendisi Bahattin BENZER'den ve Eren Jeoloji

²⁹ Kurulun 18.04.2011 tarihli ve 11-24/464-139 sayılı kararı (*Otomotiv*); 08.03.2013 tarihli ve 13- 13/198-100 sayılı kararı (*Banka-2 Faiz*), 29.03.2018 tarihli ve 18-09/180-85 sayılı kararı (*Adıyaman Otogaz*).

³⁰ Case C-8/08, *T-Mobile Netherlands*, [2009] ECR I-4529.

³¹ Danıştay 13. Dairesi 06.04.2017 tarihli, E.2011/3814, K.2017/958 sayılı kararı (*Otomotiv*).

Mühendislik Danışmanlık, Müşavirlik, Sondaj, Zemin Etüdü ve İyileştirme Hizmetleri sahibi Jeoloji Mühendisi Tolga EREN'den belgeler alınmıştır. Bu bölümde önemli kısımlara atıfta bulunularak değerlendirme yapılacaktır.

- (84) Yapılan yerinde incelemede elde edilen belgelerden, JMO AFYONKARAHİSAR temsilciliği bünyesinde faaliyet gösteren bir grup jeoloji mühendisinin üye olduğu "ZEMİN ETÜT ÇALIŞMALARI" adlı WhatsApp grubundaki yazışmalar kapsamında;
- Bulgu-2'de "...Agalar yanlış anlaşılma olmuş fiyat birliğinde sıkıntı yok" ve "...Arkadaşlar fiyatları kırmak için zorluyorlar sanırım dik duralım" ,
 - Bulgu-3'te "...Numarası olan arkadaşlar ekleyin (.....) grubada aynı fiyatı versin bosmasının pazarı",
 - Bulgu-4'te "...abi fiyat verdığımız hiçbir işi alamıyoruz hepimiz aynı fiyatı veriyoruz o yonden sıkıntı yok"
 - Bulgu-5'te "...Aynı abi piyasanın %80'i bu fiyatları kabullendi kalanlarıda halletcez abi" ve "Bana da fiyatta bir şeyler yap dedi bende yapamam abi fiyat birlikteliği var sorduysan biliyorsundur dedim" ve "En son yaptığımız çizelgeye göre fiyat vermiyormuyuz işyeri-dükkan türü bir yer"

ifadeleri yer almaktadır.

- (85) Bulgu-14'te ve şikâyet başvurusunda da yer alan protokolde³²;

- "...Yapılacak zemin etüt raporlarında;

-İl özel idaresi tarafından veya Nüfusu 5000 in altında bulunan Belde Belediyelerince ruhsatlandırılacak yapı denetime tabi olmayan yapılar Kategori-1 e göre yapılacak olup 5000.00TL+KDV olarak faturalandırılacaktır.

-İl özel idaresi tarafından veya Nüfusu 5000 in altında bulunan Belde Belediyelerince ruhsatlandırılacak yapı denetime tabi olan yapılar 3 adet 15 m sondaj çalışmalı olarak 15000.00TL+KDV olarak faturalandırılacaktır.

-İlçe ve il merkezinde yapılacak yapılarda;

-B+Z+3 katlı yapılarda: 3 adet 15 m sondaj çalışmalı olarak 15000.00TL+KDV

-B+Z+4-5-6.. katlı yapılarda: 3 adet 20 m sondaj çalışmalı olarak 20000.00TL+KDV olarak faturalandırılacaktır."

ifadeleri yer almaktadır.

- (86) Bulgu-16'daki "ZEMİN ETÜT KONTROL SÖZLEŞMESİ" adlı belgede;

- "4-ETÜT METRE FİYATI 333.00TL +KDV OLARAK BELİRLENMİŞTİR. TAŞERON SONDAJLARDA METRE FİYATI OLARAK 150TL/M+KDV BELİRLENMİŞTİR.",
- "7-ÖZEL İDARE İŞLERİ YER FARK ETMEKSİZİN 5000.00TL+KDV OLARAK BELİRLENMİŞTİR.
- 8-TAAHÜT EDİLEN İŞLER DIŞINDA HERHANGİ BİR İŞ ONAYLANMAYACAKTIR.",
- "10-KONTROL MÜHENDİSİNE ASGARİ ÜCRETİN %70 FAZLASI OLARAK ÜCRET BELİRLENMİŞTİR.",
- "11-YAPIDENETİM KONTROL BEDELİ OLARAK HER FİRMASINDAN AYLIK 3000 TL KONTROL ÜCRETİ BELİRLENMİŞTİR."

³² Söz konusu protokolde Onur KARAKUZU, Selçuk ALTINTUĞ, Tolga EREN, İhsan YAZICI, Bahattin BENZER, Hilmi YÜKSEL, Gürkan GÜNEY, Abdurrahman DİYAR, Rahman ÇENGELCİ ve Abdil İslam KARAKOÇ'un imzaları yer almaktadır.

- “16-BU SÖZLEŞME İMZASI OLAN SERBEST MÜHENDİSLER TARAFINDAN 25/3/2023 TARİHİNDE MUTABAKATA VARILARAK İMZAYA ALINMIŞTIR. HİÇBİR ŞEKİLDE İMZASI OLMAYAN BİRİŞİYLE PAYLAŞIMAYACAK, VE ANLAŞMA MADDELERİNE SADIK KALINCAĞINA DAİR NAMUS VE ŞEREFİ ÜZERİNE YEMİN ETMİŞTİR.”

ifadeleri yer almaktadır.

- (87) Söz konusu ifadeler “ZEMİN ETÜT ÇALIŞMALARI” adlı WhatsApp grubuna üye olan serbest jeoloji mühendislerinin aralarında anlaşarak zemin etüt raporları için talep edilecek fiyatları birlikte belirlediğini, aralarında bir fiyat birlikteliği gerçekleştiğini göstermektedir.

- (88) Bununla birlikte söz konusu WhatsApp grubunda aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:

- Bulgu-4 “...Piyasada fiyatların kabul gördüğünü düşünüyorum arada olacaktır birkaç tane bu şekilde piyasayı karıştırmak isteyen dışarıdan il dışından sondaj yapmak isteyen kişilerde olacaktır takipte olmakta fayda var.yapı denetimle ilgili konularda bir sonuca ulaştıralım artık (.....) arkadaşımız kontrollerine başlamalı” ve “...ANLAŞMADAN SONRA ALINAN İŞLERİN SÖZLEŞMELERİNİN VE ÇAP BİLGİLERİ (.....) VERİLSİN”, “...SÖZLEŞME YAPILDIKTAN SONRA 3 GÜN İÇİNDE (.....) BİLDİRİLSİN”,
- Bulgu-5 “...Cuma herkes yeni aldığı işleri yazıp gruba ve (.....) paylaşırsa”, “...yok bugün 1-2 yapıdenetimle gorustum biz uyar diyolar muhtemeln onumuzdeki haftaya devreye sokariz rahmani yapı denetimlere”, “...Etrafta bizim makinalarin dışında makine görürseniz haber edende legal ve illegal yollarla cozem”, “...Neyse bunları toplandıgımızda konuşalım önlemleri alalım Öncelikli olarak 1) Yapı den. Kontrollerini 2) Calisacak makinalarin sırasını”, “...3) Yeni işlerin kontrol edecek arkadaşşa ve gruba bildirmeden başlanmamasını Sağlamamız lazım”, “...Geçiş surecindeyiz kolay olmayacak ve sancılı olacağını biliyorduk ama inşallah üstesinden geleceğiz. Y.denetim kontrollerinide elimize aldığımız da iyice piyasa kontolü elimizde olacak inşallah.” ,
- Bulgu-6 “Arkadaslar merhaba Yapı denetim konusunu (.....) ile görüştüm Adiyaman dan dönmüş,diğer yapı denetimler ile görüşüp değerlendirdiniz mi diye sordum ramazan olunca toplanmak zor oluyor bayramdan sonra netleştirmiş oluruz dedi bizim önerimiz hakkında fikrini sordum biz kendimiz bir kişi belirlemek isteriz dedi kontrol edilecek kişilerin,kontrol edecek kişiyi belirlemesi uygun gelmedi bana dedi” ve “...belirlediğimiz kişi piyasada iş yapmayacak tek işi bu olacak dersin.”,
- Bulgu-12’de “...başlayacağınız işleri bana özelden haber verin lütfen, pazar günü (.....) abi arazi çalışmasına katıldım.”..

- (89) Bulgu-16’daki “ZEMİN ETÜT KONTROL SÖZLEŞMESİ” adlı belgede yer alan maddelerden bir kısmı ise şu şekildedir;

- “1-TÜM DENETÇİ MÜHENDİSLER SÖZLEŞMELERİNİ KONTROL MÜHENDİSİ (.....)YE DEVREDECEKTİR.”,
- “...8-TAAHÜT EDİLEN İŞLER DIŞINDA HERHANGİ BİR İŞ ONAYLANMAYACAKTIR.”,
- “...14-İYİ NİYETİN BOZULMAMASI İÇİN HER PAYDAŞ 250BİNTL DEĞERİNDE SENET İMZALAYACAKTIR. SİSTEMİ BOZUCU EYLEMİ PAYDAŞLARIN OY ÇOKLUĞU İLE TESCİLLENDİĞİNDE SENET TAHSİLATA KONULACAKTIR.”,

- (90) Bulgu-17'de ise *KURALLAR* başlığı altında "...SONDAJA BAŞLANILDIĞINDA (.....) BİLGİ MESAJI ATILACAK" şeklinde bir ifadeye yer verildiği görülmektedir.
- (91) Yukarıda yer alan ifadelerden jeoloji mühendislerinin, WhatsApp grubu üyelerinden (.....)'nin yapı denetim kontrolünde yetki sahibi olmasını amaçladıkları görülmektedir. Bu noktada yapı denetim uygulaması ile zemin etüt raporları arasındaki ilişkinin açıklanmasında fayda görülmektedir. Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliği'nin 5. maddesinin 2. fıkrasının (e) bendinde yapı denetim kuruluşunun, zemin ve temel etüdü raporunun hazırlanmasına ilişkin esaslara uygun olarak bir zemin etüdü raporunun olup olmadığını tespit ederek uygunluk görüşü vereceği düzenlenmiştir. Dolayısıyla zemin etüt raporlarının, yapı denetim kuruluşlarından uygunluk görüşü alması gerekmektedir. Bu bakımdan jeoloji mühendislerinin, (.....)yi yapı denetim kontrolü konusunda yetkili bir konuma taşıma çabalarının, aralarındaki fiyat birlikteliğine uymayanları denetleme ve caydırma amacına hizmet ettiği değerlendirilmektedir. Bulgu-5'te yer alan "Y.denetim kontrollerinide elimize aldığımız da iyice piyasa kontrolü elimizde olacak inşallah." ifadesinin bu durumu doğrular nitelikte olduğu görülmektedir.
- (92) Bununla birlikte Bulgu-4 ve Bulgu-16'da şu ifadeler yer almaktadır:
- Bulgu-4'te "...bende islerinin yapı denetimlerce onaylanmayacağı hatta sondajlarının yapılmayacağını falan soledim", "...Piyasada fiyatların kabul gördüğünü düşünüyorum arada olacaktır birkaç tane bu şekilde piyasayı karıştırmak isteyen dışarıdan il dışından sondaj yapmak isteyen kişilerde olacaktır takipte olmakta fayda var.yapı denetimle ilgili konularda bir sonuca ulaştıralım artık (.....) arkadaşımız kontrollerine başlamalı", "(.....)lede konustum sondajlarını yapmayacak bizim verdığımız fiyatlara uyarak sondaj fiyatı vereceğini solediki (.....) aramamış daha sondajı nasıl yapacağını bilmiyo kız sadece millete fiyat vermiş", "YENİ İŞLER İÇİN SONDAJ MAKİNALARI İÇİN ACİLEN DÜZENLEME VE SIRALAMA YAPALIM"
 - Bulgu-16'da "...SONDAJA BAŞLANILDIĞINDA (.....) BİLGİ MESAJI ATILACAK".
- (93) Yukarıda yer alan ifadeler jeoloji mühendislerinin, sondaj makinelerinin ulaşılabilirliğini engelleyerek fiyat birlikteliğine uymayanların faaliyet göstermesinin önüne geçmeyi, yapı denetime ek olarak bir denetleme ve caydırma mekanizması daha tesis etmeye çalıştıklarını göstermektedir.
- (94) Öte yandan Bulgu-4'te aşağıdaki ifadeler yer almaktadır:
- "... İyi geceler arkadaşlar bn herkes adına (.....) konustum onu arayıp toplantılara çağırmadığımız için kızmız biraz onu kaale almadığımızı bilgi vermedimize ve birliktelik olduğunu 2-3 gün önce öğrenmiş.baya biseyler söyledi.bende ya bizle birlikte hareket edersen yada 9 kişiyi karsında bulursun dedim.Baya bi is toplamış anladığım kadariyle.ben millete mahcup duruma düşmem,cocuklarımın rizki falan diye baya biseyler soledi.bende islerinin yapı denetimlerce onaylanmayacağı hatta sondajlarının yapılmayacağını falan soledim.2 güne ya bizle aynı fiyatları verecek gelio senet ve protokolu imzalayacak yada ayrı takilacağının haberini verecek.",
- "...Suan için teslim ettiği is yok abi yapı denetime geldiğinde işleri takilip kalcak bn kendisine gerekli tüm açıklamaları ve tehditleri soledim",
- "KENDİ BİLİR İŞLER GEÇMEYİNCE SIKINTIYI KENDİ YAŞAYACAK",
- "Küfür haricinde söylenmesi gereken her şeyi soledim.bayabi tedirgindi konuşmalarında"
- "...YAPACAĞI İŞ ELİNDEKİ İŞLERİ İPTAL EDECEK."

Bulgu-5'te ise;

"...Bu (.....) bozuyo abi ben baya tehdit vari konuştum da cart curt deyip trip atıyo" ifadeleri yer almaktadır.

- (95) Söz konusu yazışmalardan "ZEMİN ETÜT ÇALIŞMALARI" adlı WhatsApp grubu üyeleri tarafından (.....) adlı jeoloji mühendisinin, belirlemiş oldukları fiyat birlikteliğine katılmaz ise işlerinin yapı denetimlerce onaylanmayacağı ve sondajlarının yapılmayacağı yönünde tehdit edildiği, fiyat birlikteliğine katılması için zorlandığı anlaşılmaktadır. (.....) adlı kişinin; ilgili WhatsApp grubuna 15.04.2023 tarihinde yani protokolün imzalandığı tarihten sonra eklendiği, grup üyelerinin yapacağı toplantıya uygun olursa katılabileceğini belirttiği, 01.05.2023 tarihinde ise WhatsApp grubu üyesi (.....) tarafından "sanırım bu sisteme dahil olmayacaksınız sizi gruptan çıkarıyorum" denilerek sisteme dahil olmadığı için WhatsApp grubundan çıkarıldığı anlaşılmaktadır. (.....) adlı kişinin grup üyelerince fiyat birlikteliğine katılması için tehdit edildiği, daha sonra WhatsApp grubuna eklendiği ancak bir süre sonra fiyat birlikteliğine katılmayı kabul etmediği için gruptan çıkarıldığı görülmekte ve WhatsApp grubu üyeleri ile ilgili olarak şikâyetçi olması da göz önüne alındığında kendisinin dosyaya konu olan fiyat birlikteliğinin bir tarafı olmadığı değerlendirilmektedir.
- (96) Söz konusu "ZEMİN ETÜT ÇALIŞMALARI" adlı WhatsApp grubu üyeleri³³ arasında; protokolde imzacı olan (.....) ve protokolde imzası bulunmayan (.....) adlı bir jeoloji mühendisi bulunmaktadır. Bulgu-4'te yer alan "...hilalde akemik kariyer yapmaya calisiyor" , Bulgu-8'de yer alan "...hayırlı işler arkadaşalar dün hilal karaman mahallesinde dolanıyordu sanırım o kızda sahaya indi bilginiz olsun" ve "...GRUBA (.....) VE (.....) EKLERMİSİN" ifadeleri yer almaktadır (.....)'ın akademik kariyer yaptığı ve bu sebeple fiyat birlikteliğini bozma ihtimalinin olmadığı değerlendirildiği, ancak daha sonra iş aldığı tespit edildiği, bundan ötürü protokolün imzalandığı tarihten sonra 15.04.2023 tarihinde gruba eklendiği görülmekte olup kendisinin grupta herhangi bir mesajı bulunmamaktadır.
- (97) Rekabet hukuku içtihadına göre teşebbüs yetkililerinin rekabeti kısıtlayıcı kararların alındığı bir toplantıda ya da grupta, herhangi bir beyanın olmaması ve sadece toplantıda/grupta yer almaları sorumluluktan kurtulmaları için yeterli görülmemektedir. "Açıkça karşı beyanda bulunma koşulu (publicly distance)" olarak bilinen bu ilke rekabet karşıtı amacı açık olan bir toplantıda/grupta yer alan katılımcının toplantıda/grupta tartışılan konulara ve/veya varılan sonuçlara katılmadığını, karşı çıktığını toplantının/grubun diğer katılımcılarına açıkça ifade etmemesi halinde rekabet ihlalden sorumlu tutulmaya devam edilebilmesidir. Bu koşul, rekabet karşıtı sonuca katılmayan teşebbüsün, diğer katılımcılarda toplantının sonuçlarına uyacağı yönünde bir inanç oluşturmasını gerektirdiği anlayışına dayanmaktadır. Bu nedenle, (.....)'ın bu yazışmalara yalnızca sessiz kalmakla yetinmesinin rekabet hukuku uygulamaları dikkate alındığında açıkça karşı beyanda bulunma koşulunu karşılamadığı görülmektedir. Ancak bununla birlikte (.....)'ın WhatsApp grubuna iradesi dışında dahil edildiği, grupta herhangi bir mesajının bulunmadığı, Bulgu-4'te yer alan "(.....) ve (.....) is yapmıyor", "... (.....) akemik kariyer yapmaya calisiyor" ifadelerinden bu alanda faaliyet göstermediği anlaşılmış; protokolde imzasının bulunmadığı da göz önüne alındığında (.....)'ın fiyat birlikteliğine dahil olduğu yönünde bir kanaat oluşmamıştır.

³³ (.....) adlı jeoloji mühendisi, (.....) tarafından WhatsApp grubuna 15.04.2023 tarihinde eklenmiş olup 01.05.2023 tarihinde yine (.....) tarafından ilgili gruptan çıkarılmıştır.

- (98) Söz konusu protokolün bir teşebbüs birliği kararından ziyade “ZEMİN ETÜT ÇALIŞMALARI” adlı WhatsApp grubu üyelerinin³⁴ kendi aralarındaki bir anlaşmadan ibaret olduğu, protokol başlığında da protokolün TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Afyonkarahisar Temsilciliğine Bağlı Serbest Jeoloji Mühendisliği Bürolarınca düzenlendiğinin belirtildiği görülmektedir. JMO AFYONKARAHİSAR’dan gelen 19.06.2023 tarih ve 39791 sayılı cevabi yazıda JMO AFYONKARAHİSAR’ın Oda’ya tescilli Serbest Jeoloji Büroları’nın bulunduğu, ancak Oda’nın bu büroların ticari iş ve işlemlerine ilişkin bilgisinin bulunmadığı belirtilmektedir. Protokolde;

“27/03/2023 Tarihinde temsilciliğimize bağlı serbest Jeoloji Mühendisliği Bürolarca mesleki faaliyetlerin denetlenmesi hususunda yapılan toplantıda aşağıdaki kararlar alınmıştır.

Sondaj çalışmalarında oda temsilciliği tarafından görevlendirilen denetçi mühendis tarafından tutanak altına alınıp yerinde denetimi sağlanacaktır.

Odamız tarafından mali denetim yapılacak olup faturalar kontrol edilecektir.”

ifadeleri yer almaktadır. Belirlenen fiyatların JMO AFYONKARAHİSAR tarafından görevlendirilen denetçi mühendis ve Oda tarafından fatura kontrolü yapılarak denetleneceği belirtilse de yapılan yerinde incelemelerde ve gelen cevabi yazılarda, Oda temsilciliği tarafından görevlendirilen denetçi mühendisin denetim yaptığına ve Oda tarafından mali denetim yapıldığına dair herhangi bir bulguya ulaşılamamıştır. Bu çerçevede Odanın sorumlu tutulmasına ilişkin ispat standardının sağlanmadığı değerlendirilmektedir.

- (99) Son olarak, söz konusu Protokol ve WhatsApp grubundaki yazışmaların 4054 sayılı Kanun’un 5. maddesi kapsamında muafiyet alıp alamayacağı değerlendirilmiştir.

I.4.3. 4054 sayılı Kanun’un 5. Maddesi Çerçevesinde Değerlendirme

- (100) 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesi kapsamında anlaşma, uyumlu eylem ve kararlar, Kanun’un 5. maddesindeki koşulların sağlanması halinde 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesinin uygulanmasından muaf tutulabilmektedir. Anlaşmanın/uyumlu eylemin Kanun’un 4. maddesinden muaf tutulması için gereken şartlar aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir:

- a) *Malların üretim veya dağıtımı ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmelerin sağlanması (etkinlik kazanımları),*
- b) *Tüketicinin bundan yarar sağlaması,*
- c) *İlgili piyasanın önemli bir bölümünde rekabetin ortadan kalkmaması,*
- d) *Rekabetin (a) ve (b) bentlerindeki amaçların elde edilmesi için zorunlu olandan fazla sınırlanmaması.*

- (101) Yukarıda sıralanan şartların birlikte gerçekleşmesi gerekmekte olup şartlardan herhangi birinin sağlanmaması durumunda anlaşmaya muafiyet tanınmamaktadır.

- (102) 4054 sayılı Kanun’un 5/(a) maddesi çerçevesinde yapılacak muafiyet değerlendirmesinde öncelikle bir etkinlik kazanımının gerçekleşmiş olması gerekmektedir. Bu etkinlik kazanımı ekonominin geneli için geçerli, objektif ve somut olmalıdır. Dağıtım maliyetlerinin düşürülmesi, ürün çeşitliliğinin artırılması, satış öncesi

hizmet kalitesinin artırılması gibi etkiler örnek olarak gösterilebilecektir. Genellikle etkinlik kazanımları teşebbüslerin tek başlarına etkin bir şekilde başaramadıkları amaçları gerçekleştirebilmek için varlıkların bir araya getirilmesi ya da bir teşebbüsün diğerinden daha etkin olarak gerçekleştirdiği görevleri devralması/üstlenmesi sonucu ortaya çıkmaktadır.

- (103) Soruşturmanın konusu, JMO AFYONKARAHİSAR il temsilciliği bünyesinde faaliyet gösteren mühendisin zemin etüt raporları ücretlerini birlikte belirlediklerine ilişkindir. Söz konusu eylemin kartel tanımı kapsamına girdiği değerlendirilmektedir. Rekabet hukukunda yasaklanan rekabeti bozucu anlaşma türlerinin başında da kartel anlaşmaları gelmektedir. Karteller rekabeti sınırlamakla birlikte telafi niteliğinde herhangi bir somut fayda ortaya çıkarmamaktadırlar. Aksine fiyatların rekabetçi seviyenin üzerine çıkmasını sağladıklarından, tüketicilere ve topluma zarar vermektedir.
- (104) Bu çerçevede, Soruşturmaya konu rekabet ihlaline ilişkin olarak 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesi (a) bendinde sayılan "mal veya hizmetlerin üretim veya dağıtım ile hizmetlerin sunulmasında yeni gelişme ve iyileşmelerin ya da ekonomik veya teknik gelişmenin sağlanması" ve (b) bendinde sayılan "tüketicinin bundan yarar sağlaması" koşullarını sağlamadığı değerlendirilmektedir. 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal eden bir anlaşma ve/veya uyumlu eylemin muafiyet alabilmesi için sayılan şartların tamamını bir arada sağlaması gerekmektedir. Dolayısıyla bu şartlardan herhangi birinin sağlanmadığının ortaya konması halinde muafiyet değerlendirmesi bakımından diğer şartların incelenmesi gereği ortadan kalkmaktadır. Sonuç olarak, soruşturma konusu eylemlerin 4054 sayılı Kanun'un 5. maddesinde sayılan şartları sağlamadığı ve bu nedenle muafiyet alamayacağı değerlendirilmiştir.

1.4.4. Uzlaşma Süreci ve İdari Para Cezasına İlişkin Değerlendirme

- (105) 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası; "*Bu Kanununun 4, 6 ve 7 nci maddelerinde yasaklanmış davranışlarda bulunanlara, ceza verilecek teşebbüs ile teşebbüs birlikleri veya bu birliklerin üyelerinin nihai karardan bir önceki mali yıl sonunda oluşan veya bunun hesaplanması mümkün olmazsa nihai karar tarihine en yakın mali yıl sonunda oluşan ve Kurul tarafından saptanacak olan yıllık gayri safi gelirlerinin yüzde onuna kadar idarî para cezası verilir.*" hükmünü amirdir.
- (106) Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik'in (Ceza Yönetmeliği) 4. maddesinde idari para cezası belirlenirken öncelikle temel para cezasının hesaplanacağı; ardından ağırlaştırıcı ve hafifletici unsurlar göz önünde bulundurularak temel para cezasının artırılmasının ve/veya cezadan indirim yapılmasının söz konusu olacağı düzenlenmektedir.
- (107) Söz konusu Yönetmelik'in temel para cezasını düzenleyen 5. maddesinin ilk fıkrasına göre; temel para cezası hesaplanırken ihlale taraf olan teşebbüslerin Kurul tarafından saptanacak yıllık gayri safi gelirlerinin, karteller için %2'si ile %4'ü, diğer ihlaller için %0,5'i ile %3'ü arasında bir oran esas alınacaktır. Anılan maddenin ikinci fıkrasında ise birinci fıkrada yazılı oranların belirlenmesinde ilgili teşebbüslerin veya teşebbüs birliklerinin piyasadaki gücü, ihlal neticesinde gerçekleşen veya gerçekleşmesi muhtemel zararın ağırlığı gibi hususların dikkate alınacağı hükmüne yer verilmiştir.
- (108) Ayrıca, temel para cezasının hesaplanmasından sonra aynı Ceza Yönetmeliği'nin 6. ve 7. maddeleri çerçevesinde ağırlaştırıcı ve hafifletici unsurlar göz önünde bulundurularak artırma ve/veya indirme yapılmaktadır.

- (109) 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin beşinci fıkrasında "Soruşturmaya başlanmasından sonra Kurul, ilgililerin talebi üzerine veya resen, soruşturma sürecinin hızlı bitirilmesinden doğacak usuli faydaları ve ihlalin varlığına veya kapsamına ilişkin görüş farklılıklarını göz önüne alarak uzlaşma usulünü başlatabilir. Kurul, hakkında soruşturma başlatılan ve ihlalin varlığı ile kapsamını kabul eden teşebbüs veya teşebbüs birlikleri ile soruşturma raporunun tebliğine kadar uzlaşabilir.", altıncı fıkrasında "Bu çerçevede Kurul, hakkında soruşturma açılan taraflara, ihlalin varlığını ve kapsamını kabul ettikleri bir uzlaşma metni sunmaları için kesin bir süre verir. Verilen süre geçirildikten sonra yapılan bildirimler dikkate alınmaz. İhlal tespitinin ve idari para cezasının yer aldığı bir nihai kararla soruşturma sonlandırılır." ve yedinci fıkrasında "Uzlaşma usulü sonucunda idari para cezasında yüzde yirmi beşe kadar indirim uygulanabilir." hükümleri yer almaktadır.
- (110) Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik'in (Uzlaşma Yönetmeliği) 5. maddesinin birinci fıkrasında ise "Soruşturma tarafları uzlaşma taleplerini yazılı olarak Kuruma iletir. Kurul, 4 üncü maddenin ikinci fıkrasındaki hususları dikkate alarak bu talebi kabul veya ret edebileceği gibi varsa diğer tarafların da uzlaşma görüşmelerine davet edilmesine karar verebilir" düzenlemesi bulunmaktadır.
- (111) Bu kapsamda soruşturma tarafları uzlaşma talebinde bulunmuştur. Söz konusu başvurular üzerine Kurul tarafından uzlaşma görüşmelerine başlanmasına karar verilmiştir.
- (112) Söz konusu Kurul kararı ve Uzlaşma Yönetmeliği hükümleri uyarınca taraflar ile yapılan uzlaşma görüşmesinde teşebbüslere dosya konusu iddiaların içeriği, isnat edilen ihlalin niteliği, kapsamı ve süresi, uzlaşma tarafı olan teşebbüs hakkında ihlal isnadına dayanak oluşturan başlıca belgeler, sürecin uzlaşma ile sonuçlanması halinde uygulanabilecek indirim oranı ve uzlaşma tarafına verilebilecek idari para cezası aralığı hakkında bilgi verilmiştir.
- (113) Kurulun 12.10.2023 tarih ve 23-48/907-MUA sayılı uzlaşma kararı ile taraflarca sunulan uzlaşma metinlerinin incelenmesi çerçevesinde soruşturma sürecinin uzlaşma ile neticelenmesi halinde,

1- "

- a) İhsan Yazıcı Mühendislik Danışmanlık İnşaat Taahhüt Sondaj Madencilik Enerji Laboratuvar Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
- b) Jeo-Teknik Jeoloji Müh. Müş. San. Tic. Ltd. Şti.
- c) 3DM Jeoloji Harita İnş. San ve Tic. Ltd. Şti.
- d) Güney Mühendislik/Gürkan GÜNEY
- e) Diyaroğlu Mühendislik/Abdurrahman DİYAR
- f) Eren Jeoloji Mühendislik Danışmanlık, Müşavirlik, Sondaj, Zemin Etüdü ve İyileştirme Hizmetleri/Tolga EREN
- g) Sonka Mühendislik Anonim Şirketi
- h) Yüksel Mühendislik/Hilmi YÜKSEL
- i) Çengelci Jeoloji Mühendislik Hizmetleri/Rahman ÇENGELCİ
- j) Koçbirlik Doğrama Möble Gıda Yem Hayv. ve Hayv. Ür. Tic. Ltd. Şti.

unvanlı teşebbüslerin aralarında anlaşmak suretiyle fiyat tespitinde bulunarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine,

2- Bu doğrultuda, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hakim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde

Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik”in 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, ikinci fıkrası ve 7. maddenin birinci fıkrası hükmü uyarınca 2022 yılı gayrisafi geliri üzerinden (.....)

- a) İhsan Yazıcı Mühendislik Danışmanlık İnşaat Taahhüt Sondaj Madencilik Enerji Laboratuvar Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.ye 5.097,86-TL
- b) Jeo-Teknik Jeoloji Müh. Müş. San. Tic. Ltd. Şti.ye 3.999,03-TL
- c) 3DM Jeoloji Harita İnş. San ve Tic. Ltd. Şti.ye 9.017,53-TL
- d) Güney Mühendislik/Gürkan GÜNEY’e 30,00-TL
- e) Diyaroğlu Mühendislik/Abdurrahman DİYAR’a 48,00-TL
- f) Eren Jeoloji Mühendislik Danışmanlık, Müşavirlik, Sondaj, Zemin Etüdü ve İyileştirme Hizmetleri/Tolga EREN’e 549,71-TL
- g) Sonka Mühendislik Anonim Şirketine 2.279,86-TL
- h) Yüksel Mühendislik/Hilmi YÜKSEL’e 42,06-TL
- i) Çengelci Jeoloji Mühendislik Hizmetleri/Rahman ÇENGELCİ’ye 146,60-TL

idari para cezası uygulanmasına,

- 3- 4054 sayılı Kanun’un 43. maddesinin yedinci fıkrası ve “Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik”in 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uzlaşma usulü sonucunda teşebbüslere verilecek idari para cezasında %25 oranında indirim uygulanmasına,
- 4- Bu kapsamda uzlaşma usulü sonucunda teşebbüslere 2022 yılı gayrisafi gelirleri üzerinden nihai olarak (.....)

- a) İhsan Yazıcı Mühendislik Danışmanlık İnşaat Taahhüt Sondaj Madencilik Enerji Laboratuvar Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.ye 3.823,40-TL
- b) Jeo-Teknik Jeoloji Müh. Müş. San. Tic. Ltd. Şti.ye 2.999,27-TL
- c) 3DM Jeoloji Harita İnş. San ve Tic. Ltd. Şti.ye 6.763,15-TL
- d) Güney Mühendislik/Gürkan GÜNEY’e 22,50-TL
- e) Diyaroğlu Mühendislik/Abdurrahman DİYAR’a 36,00-TL
- f) Eren Jeoloji Mühendislik Danışmanlık, Müşavirlik, Sondaj, Zemin Etüdü ve İyileştirme Hizmetleri/Tolga EREN’e 412,28-TL
- g) Sonka Mühendislik Anonim Şirketine 1.709,90-TL
- h) Yüksel Mühendislik/Hilmi YÜKSEL’e 31,55-TL
- i) Çengelci Jeoloji Mühendislik Hizmetleri/Rahman ÇENGELCİ’ye 112,20-TL

tutarında idari para cezası uygulanmasına,

- 5- Koçbirlik Doğrama Möble Gıda Yem Hayv. ve Hayv. Ür. Tic. Ltd. Şti.nin ceza hesaplamasına esas teşkil edecek cirosu bulunmadığından, bu teşebbüse idari para cezası uygulanamayacağına,
- 6- Uzlaşma Yönetmeliği’nin 7. maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi uyarınca, uzlaşma metninin Kuruma gönderilebilmesi için işbu ara kararın tebliğinden itibaren anılan teşebbüslere 15 gün süre verilmesine,
- 7- Uzlaşma metninin süresi içinde gönderilmemesi halinde, Kurulun işbu ara kararıyla bağlı olmadığına”

karar verilmiştir.

(114) Bahse konu ara kararda ceza oranı belirlenirken yukarıda yer verilen mevzuat hükümleri dikkate alınarak, teşebbüslerin aralarında anlaşmak suretiyle fiyat tespitinde bulunarak 4054 sayılı Kanun’un 4. maddesini ihlal etmeleri “kartel” kategorisinde değerlendirilmiş ve temel para cezası başlangıç oranı %(.....) olarak belirlenmiştir.

(115) Ceza Yönetmeliği’nin 5. maddesinin üçüncü fıkrasında ihlalin süresinin temel para cezasının tespitinde dikkate alınacağı öngörülmektedir. Belirtilen hükme göre temel

para cezasının miktarı; bir ilâ beş yıl arasında süren ihlallerde yarısı oranında, beş yıldan uzun süren ihlallerde ise bir katı oranında arttırılacaktır. Dosyada kartel niteliğindeki eylemleri gösteren ilk ve son belgenin tarihleri sırasıyla 21.03.2023 ve 12.06.2023'tür. Bu çerçevede, rekabetin ihlal edildiğini gösteren belgeler bakımından ihlal bir yıldan kısa sürdüğünden temel para cezası başlangıç oranında artırıma gidilmemiştir.

(116) Diğer taraftan, Ceza Yönetmeliği'nin 6. maddesi çerçevesinde ağırlaştırıcı unsurun bulunmadığı değerlendirilmiştir. Yönetmelik'in 7. maddesi kapsamında ise beşte üç oranında indirim uygulanarak uzlaşma indirimi öncesinde teşebbüse uygulanacak para cezası oranı **%(.....)** olarak belirlenmiştir.

(117) Abdurrahman DİYAR, Rahman ÇENGELCİ, Bahattin BENZER, Gürkan GÜNEY ve Tolga EREN tarafından gönderilen uzlaşma metinleri 17.10.2023 tarihinde, İhsan YAZICI, Hilmi YÜKSEL ve Abdil İslam KARAKOÇ tarafından gönderilen uzlaşma metinleri 18.10.2023 tarihinde, Selçuk ALTINTUĞ tarafından gönderilen uzlaşma metni 19.10.2023 tarihinde ve Onur KARAKUZU tarafından gönderilen uzlaşma metni 23.10.2023 tarihinde Kurum kayıtlarına intikal etmiştir. Gönderilen uzlaşma metinlerinde mezkûr kararda belirtilen hususlar kabul edilerek, teşebbüsler hakkında yürütülen soruşturmanın uzlaşma ile sonlandırılması talep edilmiştir.

(118) Uzlaşma Yönetmeliğinin 8. maddesinin birinci fıkrasında;

"1) Uzlaşma tarafı, uzlaşma ara kararında bildirilen hususları kabul etmesi halinde, aşağıdaki unsurları içeren bir uzlaşma metnini sunar:

a) Uzlaşma tarafının ihlalin varlığını ve kapsamını kabul ettiğine dair açık beyanı,

b) Kurulun uzlaşma tarafına ihlal nedeniyle verebileceği azami idari para cezası oranı ve miktarı ile tarafın uzlaşma usulü çerçevesinde bu ceza oranını ve miktarını kabul ettiği,

c) Uzlaşma tarafının hakkındaki iddialar konusunda yeterli derecede bilgilendirildiği ve kendi görüşlerini ve açıklamalarını aktarmak için tarafa yeterli imkân tanındığı,

ç) İdari para cezasının ve uzlaşma metninde yer alan hususların uzlaşma tarafınca dava konusu yapılamayacağı."

hükmüne yer verilmiştir. Bu kapsamda tarafların gönderdiği uzlaşma metinlerinin Uzlaşma Yönetmeliğinin 8. maddesinin birinci fıkrasında yer alan unsurları içerdiği görülmüştür.

(119) 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin yedinci fıkrasında "*Uzlaşma usulü sonucunda idari para cezasında yüzde yirmi beşe kadar indirim uygulanabilir...*" hükmü yer almaktadır. Uzlaşma Yönetmeliği'nin 9. maddesinin birinci fıkrasında ise; "*Uzlaşma metninin Kurum kayıtlarına girmesinden itibaren on beş gün içinde, Kurul tarafından ihlal tespiti ve idari para cezasının yer aldığı bir nihai kararla ilgili taraf bakımından soruşturma sonlandırılır.*" denilmektedir.

(120) Yukarıda yer verilen açıklamalar doğrultusunda, soruşturma tarafı teşebbüslerce sunulan uzlaşma metinleri çerçevesinde Ceza Yönetmeliği kapsamında hesaplanan idari para cezasının %25 oranında indirilmesi; teşebbüslere 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri gerekçesiyle 2022 yılı gayri safi gelirleri üzerinden **%(.....)** oranında idari para cezası uygulanması ve söz konusu soruşturmanın taraflar bakımından uzlaşma ile sonlandırılması sonuçlarına varılmıştır.

J. SONUÇ

- (121) Rekabet Kurulunun 20.07.2023 tarih ve 23-32/621-M sayılı kararı uyarınca yürütülmekte olan soruşturma kapsamında; Kurulun 12.10.2023 tarihli ve 23-48/907-MUA sayılı ara kararına istinaden Diyaroğlu Mühendislik tarafından gönderilen 17.10.2023 tarih ve 43622 sayılı uzlaşma metni, Çengelci Jeoloji Mühendislik Hizmetleri tarafından gönderilen 17.10.2023 tarih ve 43626 sayılı uzlaşma metni, 3DM Jeoloji Harita İnşaat Sanayi ve Ticaret Limited Şirketi tarafından gönderilen 17.10.2023 tarih ve 43628 sayılı uzlaşma metni, Güney Mühendislik tarafından gönderilen 17.10.2023 tarih ve 43629 sayılı uzlaşma metni, Eren Jeoloji Mühendislik tarafından gönderilen 17.10.2023 tarih ve 43631 sayılı uzlaşma metni, İhsan Yazıcı Müh. Dan. İnş. Taah. Sondaj Mad. Enerji Lab. Hiz. San. Tic. Ltd. Şti. tarafından gönderilen 18.10.2023 tarih ve 43645 sayılı uzlaşma metni, Yüksel Jeoloji Müh- İnş. Nak. Oto. San. ve Tic. Ltd. Şti. tarafından gönderilen 18.10.2023 tarih ve 43648 sayılı uzlaşma metni, Koçbirlik Doğrama Möble Gıda Yem Hayv. ve Hayv. Ür. San. Tic. Ltd. Şti. tarafından gönderilen 18.10.2023 tarih ve 43660 sayılı uzlaşma metni, Jeo-Teknik Jeoloji Müh. Müş. Sondaj Dan. İnş. Taah. Mad. San. Tic. Ltd. Şti. tarafından gönderilen uzlaşma metni 19.10.2023 tarih ve 43689 sayıyla ve Sonka Mühendislik Anonim Şirketi tarafından gönderilen uzlaşma metni 23.10.2023 tarih ve 43766 sayıyla ile süresi içerisinde Kurum kayıtlarına girmiştir. Uzlaşma metninde ihlalin varlığı ve kapsamı ile uzlaşma ara kararında öngörülen azami idari para cezası oranı ve tutarı teşebbüsler tarafından açıkça kabul edilmiş olup

1-

- a) İhsan Yazıcı Mühendislik Danışmanlık İnşaat Taahhüt Sondaj Madencilik Enerji Laboratuvar Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.
- b) Jeo-Teknik Jeoloji Müh. Müş. San. Tic. Ltd. Şti.
- c) 3DM Jeoloji Harita İnş. San ve Tic. Ltd. Şti.
- d) Güney Mühendislik/Gürkan GÜNEY
- e) Diyaroğlu Mühendislik/Abdurrahman DİYAR
- f) Eren Jeoloji Mühendislik Danışmanlık, Müşavirlik, Sondaj, Zemin Etüdü ve İyileştirme Hizmetleri/Tolga EREN
- g) Sonka Mühendislik Anonim Şirketi
- h) Yüksel Mühendislik/Hilmi YÜKSEL
- i) Çengelci Jeoloji Mühendislik Hizmetleri/Rahman ÇENGELCI
- j) Koçbirlik Doğrama Möble Gıda Yem Hayv. ve Hayv. Ür. Tic. Ltd. Şti.

unvanlı teşebbüslerin aralarında anlaşmak suretiyle fiyat tespitinde bulunarak 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal ettiklerine,

- 2- Bu doğrultuda, 4054 sayılı Kanun'un 16. maddesinin üçüncü fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılması Halinde Verilecek Para Cezalarına İlişkin Yönetmelik" in 5. maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi, ikinci fıkrası ve 7. maddenin birinci fıkrası hükmü uyarınca 2022 yılı gayrisafi geliri üzerinden (.....)

- a) İhsan Yazıcı Mühendislik Danışmanlık İnşaat Taahhüt Sondaj Madencilik Enerji Laboratuvar Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.ye 5.097,86-TL
- b) Jeo-Teknik Jeoloji Müh. Müş. San. Tic. Ltd. Şti.ye 3.999,03-TL
- c) 3DM Jeoloji Harita İnş. San ve Tic. Ltd. Şti.ye 9.017,53-TL
- d) Güney Mühendislik/Gürkan GÜNEY'e 30,00-TL
- e) Diyaroğlu Mühendislik/Abdurrahman DİYAR'a 48,00-TL
- f) Eren Jeoloji Mühendislik Danışmanlık, Müşavirlik, Sondaj, Zemin Etüdü ve

- İyileştirme Hizmetleri/Tolga EREN'e 549,71-TL
g) Sonka Mühendislik Anonim Şirketine 2.279,86-TL
h) Yüksel Mühendislik/Hilmi YÜKSEL'e 42,06-TL
i) Çengelci Jeoloji Mühendislik Hizmetleri/Rahman ÇENGELCİ'ye 146,60-TL

idari para cezası uygulanmasına,

- 3- 4054 sayılı Kanun'un 43. maddesinin yedinci fıkrası ve "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik" in 4. maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca uzlaşma usulü sonucunda teşebbüslere verilecek idari para cezasında %25 oranında indirim uygulanmasına,
- 4- Bu kapsamda uzlaşma usulü sonucunda teşebbüslere 2022 yılı gayrisafi gelirleri üzerinden nihai olarak (.....)
- a) İhsan Yazıcı Mühendislik Danışmanlık İnşaat Taahhüt Sondaj Madencilik Enerji Laboratuvar Hizmetleri Sanayi ve Ticaret Ltd. Şti.ye 3.823,40-TL
b) Jeo-Teknik Jeoloji Müh. Müş. San. Tic. Ltd. Şti.ye 2.999,27-TL
c) 3DM Jeoloji Harita İnş. San ve Tic. Ltd. Şti.ye 6.763,15-TL
d) Güney Mühendislik/Gürkan GÜNEY'e 22,50-TL
e) Diyaroğlu Mühendislik/Abdurrahman DİYAR'a 36,00-TL
f) Eren Jeoloji Mühendislik Danışmanlık, Müşavirlik, Sondaj, Zemin Etüdü ve İyileştirme Hizmetleri/Tolga EREN'e 412,28-TL
g) Sonka Mühendislik Anonim Şirketine 1.709,90-TL
h) Yüksel Mühendislik/Hilmi YÜKSEL'e 31,55-TL
i) Çengelci Jeoloji Mühendislik Hizmetleri/Rahman ÇENGELCİ'ye 112,20-TL

tutarında idari para cezası uygulanmasına,

- 5- Koçbirlik Doğrama Möble Gıda Yem Hayv. ve Hayv. Ür. Tic. Ltd. Şti.nin ceza hesaplamasına esas teşkil edecek cirosu bulunmadığından, bu teşebbüse idari para cezası uygulanamayacağına,
- 6- Böylece Rekabet Kurulunun 20.07.2023 tarih ve 23-32/621-M sayılı kararı uyarınca 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesinin ihlal edilip edilmediğinin tespitine yönelik olarak yürütülen soruşturmanın uzlaşma usulü ile sonlandırılmasına

gerekçeli kararın tebliğinden itibaren 60 gün içinde Ankara İdare Mahkemelerinde yargı yolu açık olmak üzere OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.